

Giedra,
dieną 25°, naktį 10.
Saulė teka 6:59; leidžiasi 5:11

VOL. LII

Price 10c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Vasario-February 5 d., 1965 m.

Kaina 10c

29

KOSYGINO KELIONĖ SUKĖLĖ VISOKIU GANDU

NAUJO KANALO STATYMU PRITARIA KETURIŲ VALSTYBIŲ VYRIAUSYBĖS

WASHINGTONAS. — Trečiadienį sugrįžo JAV komisija, kuri, vadovaujama Thomas Mann, valstybės departamento Pietų Amerikos reikalams sekretoriaus, lankėsi Kolumbijoje, Costa Rijoje, Nicaragoj ir Panamoj. Valstybės departamentas pareiškė, kad visų šių kraštų vyriausybės yra suinteresuotos leisti jų teritorijoje statyti naują tarp dviejų vandenynų kanalą. Gruodžio mėnesį prezidentas Johnsonas pareiškė, kad JAV norėtų statyti naują kanalą, nes dabartinis Panamos kanalas per mažas ir nebeįjėgia aptarnauti visų laivų.

Šis prezidento pranešimas sukėlė daug rūpesčių Panamoje. Nors paskutinių metų bėgyje Panamos valdžia statė daug reikalavimų Amerikai ir nori perimti, amerikiečių Panamos kanalo bendrovės valdomą, kanalo zoną, pastaruoju metu visi tie reikalavimai aprimo. Naują sutartį tarp Panamos ir Amerikos svarstant yra uždraustas visos demonstracijos. Panama bijo, kad Amerika gali visai palikti Panamą ir naująjį kanalą statyti kitoje valstybėje.

Panamos žmonės susirūpijo

Ne visi panamiečiai remia idėją, kad Panama perimtų kanalo zoną. Amerikiečių valdomoj kanalo zonoj dirba 15,000 panamiečių. Jų atlyginimai yra daug didesni negu Panamos valstybėje. Po Amerikos ir Kanados, kanalo zonos darbininkai gauna aukščiausius atlyginimus. Vidutiniškai kanalo zonos algos siekia 1.30 dolerio per valandą, kai, tuo tarpu, Panamoje vidurkis yra apie 40 centų. Panamiai perėmus kanalo zonos valdymą visi darbininkai gautų Panamos lygio algas. Darbininkų unijų vadai yra susirūpinę ir jie mielai toliau pasilikyti dirbti amerikiečiams Panamos kanalo zonoje.

Panamos užsienio reikalų ministras Eleta neseniai pareiškė, kad Panama galvojanti pati statyti naują kanalą, pasiskolinusi tam darbiui pinigų iš pasaulinio banko. Washingtone galvojama, kad šis jo pareiškimas yra daugiausia politinis, negu praktiškas.

Atlikta daug apskaičiavimų

Naujojo kanalo planavimo darbuose yra įkintyti Panamos kanalo bendrovės ekspertai, Atominės energijos komisijos ir JAV kariuomenės inžinierių korpuso karininkai. Didelė dalis apskaičiavimų jau yra atlikta. Dar daug dalykų reikia ištyrinėti, atlikti nemažai matavimų ir susitarti su vyriausybėmis tų kraštų, per kurių teritoriją kanalas bus nutartas kasti.

Pulkininkas Walter Fade iš armijos inžinierių korpuso paaiškino, kad jau yra apskaičiuoti pagrindiniai daviniai keturiose vietovėse. Brangiausiai kainuos padidinti ir paplatinti senąjį Panamos kanalą — virš 2.3 milijonų dolerių. Čia būtų sunkumų pavartoti atominis užtaisų sprogdinimams, nes Kanarų zona yra tirštai apgyvendinta. Reikėtų nugriauti daug namų.

Antroji brangumo atžvilgiu būtų Nicaraguos kanalui numatyta vieta, nes ji būtų pati ilgiausia, 140 mylių.

Panamoj ir Kolumbijoje — pigiausia

Pigiausiai išeitų naujas kanalas per Panamą. Jis būtų 44 mylių ilgio ir kainuotų 750 milijonų dolerių. Reikėtų išsprogdyti 300 atominį užtaisų su 170 megalonų bendro stip-

rumo. Kanalas būtų 1,000 pėdų pločio ir 60 pėdų gylis. Antras pigumo atžvilgiu būtų kanalas Kolumbijoje. Jo ilgis — 100 mylių. Darbas užtruktų vien sprogdinimams atlikti apie 3 metus. Reikėtų 21 atskiro atominio sprogdinimo. Kanalas kainuotų pusantro bilijono dolerių.

Pasiruošimai naujo kanalo statybai sparčiai vyksta, tačiau dar daug reikia atlikti. Nežinia dar, kokių pasekmių atneš atominis sprogdinimas draudžianti sutartis. Galimas daiktas, kad sovietai ir kitos sutartį pasirašiusios valstybės protestuos prieš atominį sprogmenų vartojimą kanalo kasimo darbe.

IS VISO PASAULIO

HAVANA, Kuba. — Karo ministras Raul Castro papasakojo turai kubiečiai pabėgėliai, kurie išlipo Kuboje norėdami organizuoti Kubos prieš komunistus nusistačiusius gyventojus. Castro viešai išgyrė milijcininką Perez už budrumą ir jam padovanojo užkandį, kurį nešėjo su gautos grupės vadas Menoyo. Castro pasigyrė, kad komunistai kalnuose turį virš 3,000 karvių, kurie gaudo prieš valdžią kovojančių partizanais.

VARŠUVA. — Vyriausien lenkų teismas nutėisė mirties bausme Stanislaw Wawrzeniecki, kuris buvo mesos spekuliantų grupės vadas. Keturi jo bendradarbiai, kurie pardavinėjo nelegaliai mėsą buvo nubausti kalėti iki gyvos galvos. Teisme paaiškėjo, kad spekuliantų grupė, pasinaudama mėsos trūkumu, uždirbo virš 10 milijonų zlotų juodoje rinkoje. Jie bijnį varė 10 metų. Pas vyriausybę kaltininkai buvo rasta nemažai aukso ir užsienio valiutos. Eilė kitų grupės dalyvių gavo po 9-12 metų kalėjimo.

BONNA. — Vakarų Vokietijos vyriausybė pareiškė, kad Vokietija gaminanti medžiagą atominėms bomboms. Rytų Vokietijoje gyvenęs mokslininkas Klaus Fuchs, kuris prisidėjo prie pirmos atominės bombos pagaminimo ir vėliau užšnipinėjimą sovietams buvo britų nuteistas kalėti 9 metus, paskelbė, kad Vakarų Vokietijoje, Karlsruhe tyrinėjimų centre yra gaminamas plutonius karė reikalams. Vakarų Vokietija galėtų už trijų metų turėti atominų bombų. Bonnos kalbėtojai sako, kad šiam tvirtinimui nesą jokio pagrindo.

MASKVA. — Tarp Japonijos ir Sovietų Sąjungos buvo susitarta 1965 m. pasikeisti prekėmis už 358 milijonus dolerių per metus. Šis susitarimas net 30% padidins abiejų kraštų prekybos santykius.

ADDIS ABABA. — Britų karalienė Elzbieta II-jai padovanojo Etiopijos imperatoriui gražų, penkių metų amžiaus erzilą, vardu "Robespierre".

Laos sostinėje tariasi įvairių grupių karo vadai. Didelė kariuomenės dalis prisiekė ištikimybę viceprezidentui gen. Nosavan, bet kiti liko ištikimi vyriausybei. Paveiksle matome vyriausybės gen. Kouprasith Abhay, besitariančių su gen. Nosavan ištikimais generolais.

YEMENE PALAUBOS PASIBAIGĖ IR PRASIDĖJO NAUJI KARO VEIKSMAI

BEIRUT, Lebanon. — Nepastovios paliaubos, kurios kurį laiką viešpatavo Yemen valstybėje, atrodo, bus pasibaigusios. Civilinis karas ten prasidėjo 1962 m. spalio mėnesį. Respublikonai, nuvertę Yemeno valdovą Imam Mohamed el Badr, išsirinko respublikos prezidentu Sallal. Šis tuoj pasikvietė į pagalbą Egipto kariuomenę. Nasseris mieliai sutiko paremti Sallal ir tuo būdu įsigyti įtakos strategiški svaabiame arabų pusiasalio kampe.

Sugrįžo princas Rahman

Nuverstas Imam Badr pasitraukė į šiaurės Yemeno kalnų ir ten pradėjo grupuoti sau palankias arabų gentis. Ginklų ir amunicijos jis gauna iš Saudi Arabijos, kurios valdovai nelabai norėtų turėti Nasserį savo kaimynystėje. Praėjusią savaitę sugrįžo į Yemena jaunas Yemeno princas Abdel Rahman. Jis nors jaunesnis už imam, yra jo dėdė. Sugrįžęs iš Italijos ir Vakarų Vokietijos, kur jis studijavo politinę teisę, princas ėmėsi politiška suvienyti rojalistams palankias gentis. Jis pažadėjo Yemenui naują valdymosi formą su parlamentu ir konstitucine demokratija.

Yemeno rojalistų radijas pažadėjo visiems respublikonams amnestiją ir pasiūlė visiems bendrai išvyti iš Yemeno Egipto kariuomenę. Jo pareiškimu Yemeno Nasseris laiko apie 65,000 karvių. Į šiuos Yemeno rojalistų politinius pareiškimus Nasseris atsako pasiūdamas savo avigalių prieš jų slėptuves Yemeno kalnuose. Atsilygindami rojalistai užpuolė kelias respublikonų tvirtoves ir belaisvėn paėmė 17 egiptiečių karininkų, kurie vadovavo Yemeno respublikonams. Šie tuoj perėjo tarnauti imamo kariuomenėn.

Didelės Egipto išlaidos

Iš Egipto pranešama, kad Nasseris įsikūnė Yemeno civilinį karą daug kainuoja. Jo krašto ekonominiai reikalai nėra taip geri, kad jis pastoviai galėtų išlaikyti ir aprūpinti 40,000 kariuomenę toli nuo Egipto. Civilinis Yemeno karas greit gali nesibaigti, nes Yemeno rojalistai gauna pastiprinimų ne tik iš žibalų turtingos Saudi Arabijos, bet ir iš britų administruojamos pietinės Arabijos federacijos.

Daugelis arabų genčių yra nepatenkinti dabartine respublikonų valdžia, o tos arabų kalnų gentys esančios labai karingos ir gerai ginkluotos.

Daugeliumi nepatikta Egipto kariuomenės kišimasis į jų reikalus. Egipto kariuomenė negėsta ne tik rojalistai, kuriems nuvalėti jie čia atvyko, bet ir res-

Belgijos ir Kongo derybos dėl kasyklų

BRUSSELS. — Belgijoje jau antra savaitė vyksta derybos tarp Belgijos ir Kongo vyriausybų. Kongo 20 žmonių delegacija vadovaujama pats Kongo ministras pirmininkas Tshombe. Derybose paliejami ne tiek Kongo politiniai, kiek finansiniai reikalai. Tshombe užsispyręs suvalstybinti didelės belgu bendroves, esančias Konge. Ypatinagai svarbi yra Union Miniere, kuri valdo turtingas Kongo vario kasyklas. Didelė dalis tų kasyklų yra Katangos provincijoje, kurią nepriklausomai valdyti Tshombe bandė prieš kelis metus. Tuo metu jį iš ten pašalino Jungtinių Tautų kariuomenė. Dabar jis būdamas viso Kongo premjeru, vėl nenori kasyklų paleisti iš savo rankų.

Požeminiai būstai

WASHINGTONAS. — JAV civilinės apsaugos vadai paprašė kongreso 7.8 milijonų dolerių statybai septynių požeminių įrengimų. Tie požeminiai vadovybės būstai bus naudojami atominio karo metu. Jie numatomi statyti visoje Amerikoje. Juose galėtų dirbti apie 500 tarnautojų, nežinūnt jai, kad miestai ir būtų sugriauti. Požeminių būstinių tikslas būtų apsaugoti civilines apsaugos darbininkus nuo radioaktyvių kritulių ir dalinai nuo pačių atominų bombų. Tuo būdu, išliktų vadovybė,

Belgu delegacijai vadovauja užsienio reikalų min. Spaak.

Požeminiai būstai

WASHINGTONAS. — JAV civilinės apsaugos vadai paprašė kongreso 7.8 milijonų dolerių statybai septynių požeminių įrengimų. Tie požeminiai vadovybės būstai bus naudojami atominio karo metu. Jie numatomi statyti visoje Amerikoje. Juose galėtų dirbti apie 500 tarnautojų, nežinūnt jai, kad miestai ir būtų sugriauti. Požeminių būstinių tikslas būtų apsaugoti civilines apsaugos darbininkus nuo radioaktyvių kritulių ir dalinai nuo pačių atominų bombų. Tuo būdu, išliktų vadovybė,

kuri prižiūrėtų gelbėjimo darbus ir atsigaivimą po užpuolimo atominiais ginklais.

VĒLIAUSIOS ŽINIOS

✦ Vakar Alaskos pakraščiuose vandenyne įvyko didelis žemės drebėjimas, kuris sukėlė didžiulę bangą Ramiajam vandenyne. Japonijoje, Havajuose ir Kalifornijoje žmonės buvo iškelti iš žemiau gulinių pajūrio vietų. Havajuose kartu su bangos grėsme, iškrito labai daug lietaus. Daug namų buvo apsemta.

✦ Prancūzijos prezidentas de Gaulle savo spaudos konferencijoje pareiškė, kad reikia reformuoti Jungtines Tautas. Tam darbiui jis siūlo sudaryti komisiją iš Amerikos, Britanijos, Prancūzijos, Sovietų Sąjungos ir komunistinės Kinijos. De Gaulle pasiūlė įsivesti visam pasauliui bendrą piniginių vienetą ir panaikinti visus lig šiol buvusius. Jis dar kartą pakartojo reikalą įkurti vieną, taikingą Europą nuo Atlanto vandenyno iki Uralo krantų.

✦ Prezidentas Johnsonas sukaukė spaudos konferenciją, kurioje įspėjo, kad jis reikalauja vykdyti Civilinių Teisių įstatymus Alabamoje ir visoje Amerikoje. Visi piliečiai turės teisę balsuoti, nežinūnt jų rasės, šiandien ir Selma, Alabamą išvyksta penki asmenų, kongreso narių komisija, kuri nori savo akimis pamatyti Selmos negrų demonstracijas.

✦ Vakar vėl buvo suimti šimtai negrų Selma mieste ir netoli esančiame Marion. Selmon buvo atvykęs negrų vadas Malcolm X. Jis pasakė, kad baltieji turėtų būti dėkingi Dr. King už jo taikingą kovą dėl negrų teisių. Kitaip negrai jau senai būtų ėmėsi smurto. Jo nuomone, to gal, ateityje ir nepavyks išvengti, jei taikingos demonstracijos neduos vaisių.

✦ Kubos radijas pranešė, kad pabėgėliai kubiečiai apšaudė žibalų valyklą Kubos saloje; buvę apgadinti gyvenamieji namai, valyklai žalos nepadarėta.

✦ Prezidentas Johnsonas pareiškė, kad naujai kasant kanalą tarp Ramiojo vandenyno ir Atlanto bus pakviesti prisidėti ir kiti kraštai.

✦ Floridoje, Cristal River įvyko sprogimas, kuriame žuvo penki asmenys.

✦ Senato taisyklių komitete vakar turėjo Baker byloje liūdyti buvus Baltųjų Rūmų tarnautojas Jenkins, tačiau jis į apklausinėjimą neatvyko.

VIETNAME ŠIĄ SAVAITĘ BUS DAROMI SVARBŪS POLITINIAI SPRENDIMAI

WASHINGTONAS. — Politinių stebėtojų nuomone, ši ir ateinanti savaitė bus labai svarbi Pietų Vietnamo reikalus sprendžiant. Saigone lankosi prezidento užsienio politikos patarėjas George Bundy. Jis čia bus tris dienas. Atvykęs jis pareiškė, kad JAV yra pasirūšios nugalėti komunistų agresiją į Pietų Vietnamą. Vakar į šiaurės Vietnamą išvyko stipri sovietų delegacija, kuriai vadovauja pats Kosyginas. Kartu su juo išvyko sovietų karo aviacijos viršininkas ir daug kitų svarbių pareigūnų.

Paryžiuje "Paris Jour" laikraštyje vienas prancūzų laikraštininkas rašo, kad jo žiniomis, Paryžiuje vyksta slapti pasitarimai tarp Pietų Vietnamo ir šiaurės Vietnamo atstovų. Tiems pasitarimams pritaria ir juos stebi Prancūzijos ir Amerikos valdžios. Šią žinią skubiai paaneigė JAV valstybės departamentas. Spaudos ryšininkas McCloskey sukvietė laikraštininkus ir jiems pareiškė, kad JAV vyriausybė nieko nežino apie jokių pasitarimų Paryžiuje. Vyriausybė pati nevedanti jokių pasitarimų su šiaurės Vietnamo atstovais ir neturinti jokių žinių apie Saigono vyriausybės kontaktus su šiaurės Vietnamu.

Kosyginas vyksta Vietnamos

Kosygino ir kitų išvykimo į šiaurės Vietnamą proga "Pravda" dar kartą pakartojo grasinimus, kad Sovietų Sąjunga nestovėsianti nuosaliai, jei imperalistų agresoriai pakels ranką prieš brolišką socialistinę šiaurės Vietnamo respubliką. Sovietų Sąjunga suteiksianti jai reikalingą pagalbą.

Tikrieji Sovietų Sąjungos vadų kelionės į šiaurės Vietnamą tikslai nežinomi. Galvojama, kad sovietai yra nutarę suteikti šiaurės Vietnamui daugiausia ekonominės ir karinės pagalbos ir, tuo būdu, tą kraštą daugiau ištraukti iš Kinijos įtakos. Šiaurės Vietnamo komunistų partijos sekretorius Triong Chinh esąs atsidavęs Pekingui, tačiau prezidentas ir karinių jėgų viršininkas esą palankūs sovietams. Generolas Giap, šiaurės Vietnamo gynybos ministras esąs Maskvos linijos komunistas visada reikalavęs artimesnių ryšių su sovietais. Šiaurės Vietnamas šiuo metu aptaria savo penkių metų ekonominį planą. Galvojama, kad sovietų ekspertai vyksta jiems padėti tą planą sudaryti ir, kartu pasizadėti paremti to plano vykdymą.

Sovietai jaučia laimėjimą

Kai kurie korespondentai spėjė, kad Kosyginas vyksta į šiaurės Vietnamą siūlyti taiką ir paraginti šiaurės Vietnamą komunistus neprovokuoti per daug Amerikos. Kiti galvoja, kad sovietai nori prisivilioti vietnamiečius į savo pusę, atitraukdami juos nuo Pekingo.

Rimčiausiai skamba kolumisto Joseph Alsop išvedžiojimai, kad Sovietų Sąjunga, pajutusi, kad Amerika ruošiasi pralaimėti Pietų Vietnamą, skuba prisidėti prie laimėtojų. Amerikos nenori

ras laimėti Pietų Vietnamą, nenoras rizikuoti ilgą ir sunkų karamą su komunistine Kinija Vietnamo džiunglėse, pasireiškia Amerikos spaudos ir kongreso narių kalbose. Alsop mano, kad sutartis šiuo metu tarp sovietų ir šiaurės Vietnamo, amerikiečiams išsitraukusių iš Vietnamo, sumažins ten kiniečių įtaką. Jų vietą ir laimėtojų triumfą turės sovietai.

Jei sovietai suteiks šiaurės Vietnamui kokių garantijų, tai tos garantijos gins vietnamiečius ne tik nuo Amerikos, bet ir nuo Kinijos. Šitai, gali dar daugiau pabloginti santykius tarp sovietų ir kinų.

Nepatogu įstoti į Jungtines Tautas

JAKARTA. — Indonezijos spauda praneša, kad komunistinės Kinijos ministras pirmininkas Chou En Lai pareiškė Indonezijos delegacijai, kuri lankėsi Pekinge, kad šiuo metu Kinijai būtų nepatogu įstoti į Jungtines Tautas, po to, kai iš jų pasitraukė Indonezija. Kinijos premjeras apeliavo į visas draugiškas valstybes reorganizuoti Jungtines Tautas. Jei Jungtinės Tautos liks, kokios jos yra šiuo metu, tai Kinija bandys organizuoti naują pasaulinę organizaciją iš tų tautų, kurios nedalyvauja Jungtinėse Tautose.

Sukilimas plečiasi

VIENTIANE, Laos. Karininkų sukilimas, kuris, buvo pranešta, susitarimu buvęs pašalintas, išsivystė į kautynes lačioje sostinėje. Sukilėlių kariuomenė vis dar laiko radijo stotį ir sporto stadioną. Vyriausybė ištikimi daliniai atidarė ugnį iš artilerijos pabūklų. Mieste buvo sužeista daug nekaltų civilių. Vienas sviedinys pataikė į JAV ambasados sargybos namą ir jį apgriovė. Žmonių aukų ambasadoje nebuvo, tačiau keli sviediniai gerokai sužalojo Thailand ambasados rūmus. Čia žuvo antrasis ambasados patarėjas.

Visi Thailand piliečiai buvo išpėti išsitraukti iš Laos sostinės dėl čia vykstančių kovų. Tūkstančiai pabėgėlių jau pradėjo atvykti į Thailand.

Laos premjeras Souvanna Phouma apkaltino dešiniųjų vadą ir premjero padėjęją Phoumi Nosavan, kad jis kursto sukilimą, siekdamas paimti valdžią ir savo rankas. Sukilėliams vadovauja generolas Kouprasith, tačiau pati sostinė, išskyrus kelias vietas, yra vyriausybės kariuomenės rankose. Visa policija yra sukilėlių pusėje. Mūšiuose tarp abiejų grupių yra vartojami ir tankai.

Kol Laos sostinėje vyksta mūšis tarpusavyje, komunistai šiaurėje atnaujinio puolimus. Kadangi čia mūšiai vyksta netoli Thailand sienos, tai jo vyriausybė pasiuntė kariuomenės sustiprinimus į pasienį.

Vakarų Vokietijos karo kriminalistų bylas nagrinėjęs teismas ištėisino karrie matomą Otto Hunsche, bet nutėisė matomą Herman Krumey. Abu vokiečiai buvo Adolfo Eichmano pavaiduotojai.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS KOMITETAS

Sausio 22 d. 7 val. Jaunimo Centre įvyko Vasario 16 gimnazijos namų statymo komiteto pasitarimas. Jį sukvietė pereinusių metų pavasarį sudarytas komitetas, kuris ejo komiteto pareigas. Posėdyje dalyvavo: Step. Ingaunis, V. Šimkus, kun. B. Sugintas, ev. kun. A. Trakis, M. Purvinas, A. Gintneris, M. Pėteraitienė, R. Šliažas, kun. F. Gureckas, J. Kavaliūnas ir kiti.

Susirinkimo tikslas — Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje naujos statybos reikalai. Šitas posėdis neturėjo nieko bendro su gimnazijos išlaikymo reikalais, o tik pačios gimnazijos administracija. Jo paskirtis — tik statybos užbaigimo klausimas: padėties išsiaiškinimas, vykdomojo komiteto sudarymas ir lėšų telkimas.

Tuo reikalu kalbėjo V. Šimkus. Jisai neseniai važinėjo po pasaulį ir buvo užsėkęs su kun. B. Sugintu Vokietijoje aplankyti Vasario 16 gimnazijos ir plačiau susipažinti su naująja namų statyba.

Jo nuomone, Vasario 16 gimnazija tenai yra būtina reikalinga ir remtina. Patalpos blogos ir reikia naujų. Dabar jie statomi pagal antrąjį architektų projektą. Dėl blogų sąlygų turime ir mažai mokinių. Jų kiekį galima pakelti turint geresnes mokymosi sąlygas. Tai galima padaryti tik naujose gimnazijos patalpose. Patys vokiečiai ateina į talką ir suteikė statybai pusę milijono markių, kaip beprocentinę paskolą. Ją žada nurašyti po keletrių metų kaip pašalpą, jei Vasario 16 gimnazija išsilaikys ilgesnį laiką. Priešingu atveju — vadovybė turės atskirai tartis. Paskola sudaro \$100,000.

Dėl planų, kuriuos reikėjo pakeisti, sako, kad antrasis projektas vistik apsimokėjo, nes padidėjo patalpų dydis 3 butais ir 3 pavieniais kambariais. Be to, virtuvė buvo išskolta iš rūsių į dienos šviesą ir patogesnį aptarnavimą.

Statyba vyksta ir toliau. Gimnazijos namus reikia tinkamai įrengti. Ateitis viliojanti. Atrodo, kad nuostolių niekada neturėsime. — Netoliese esantioji didieji miestai, kaip Frankfurtas, Mannheimas, Heilderbergas kasmet plečiasi ir artėja. Vieta ateityje žymiai pabrangs. Dabar jau verta, be mažo, dvigubos pirkimo kainos. Jo nuomone, Vasario 16 gimnazija reikėtų ir toliau remti, o pačią statybą greičiau užbaigti, tam parenkant aukų ir Chicago lietuvių visuomenę.

R. Šliažas, buvęs Vasario 16 gimnazijos mokinys, dabar studentas Chicagoje, pareiškė, kad, jo nuomone, naujos gimnazijos patalpose likrai atsiras daug mokinių. Prie to daug prisideda teigiamas pasisakymas, spauda ir asmeniniai kontaktai. Gimnazijai kenkia blogi apie ją atsiliepiantys. Reikėtų gauti naujų mokytų iš JAV ir kitur. Jie galėtų pora metų tenai padirbėti. Tai būtų savo rūšies ambasadoriai. Gimnazijos autoritetą reikia visiems kelti, o ne smulkdyti. Bet rimta kritika reikalinga.

Kiti kalbėtojai pareiškė, kad reikia dėti pastangų, kad gimnaziją galėtų lankyti iš Pietų Amerikos lietuvių vaikai. Reikėtų parūpinti jiems stipendijų, o vasaros metu duoti progos apsigyventi JAV, Vokietijoje, Kanadoje ar Anglijoje lietuvių šeimose.

Kilo klausimas — kokia pagalba yra reikalinga gimnazijos užbaigimui? Išsiaiškinta, kad dar reikėtų sutelkti apie 30,000 — 20,000 dolerių.

Kokią sumą galėtų sudėti Chicago? Jį tai sunku atsakyti. Bet visi susirinkusieji pritarė išskirti klausimams. Niekas

nekalbėjo prieš tai. Ir visiems pasisakius savo nuomones, vienbalsiai buvo nutarta pradėti darbą: sudaryti vykdomąjį komitetą, pasikviesti talkininkų ir pradėti planuoti namų statybos sąlygas. Jisai buvo numatytas pradėti apie kovo 15 ir baigti gegužės 15 d., t. y. dviejų mėnesių tarpe.

Buvo susitarta, kad komitetas būtų dviejų rūšių: globos ir vykdomasis. Komitetas pavadinamas: Vasario 16 Gimnazijos Namų Statybos Vykdomasis Komitetas. Darbas yra didelis ir svarbus, todėl reikia daug talkininkų, rėmėjų ir vykdytojų. Jie bus surasti ir pakviesti. Keletas jau davė savo sutikimą talkininkauti. Tokių tarpe turime: kun. B. Sugintą, ev. kun. A. Trakį, M. Pėteraitienę, Ald. Dauskus, V. Adamkavičių, Drungą, J. Balciūną, Brinkį, R. Šliažą, Endrijonienę ir daug kitų, kurie bus paskelbti vėliau.

Tą dieną buvo išrinktas Vasario 16 gimnazijos namų statybos užbaigimo vykdomasis komitetas tokios sudėties: Valerijonas Šimkus — pirmininkas; Steponas Ingaunis — vicepir. ir lėšų telkimo organizatorius ūkio srityje; kun. dr. Feliksas Gureckas — vicepir. organizacijų apjungimo ir įtraukimo į darbus; Antanas Gintneris — vicepir. spaudai ir informacijai; Birutė Jasaitienė — sekret. ir Martynas Purvinas — izd.

Tuo pirmas komiteto posėdis ir baigėsi. Kiekvienas dalyvis skirstėsi mintimi ir vilinimi, kad Vasario 16 gimnazijos namų statybos darbai turi būti užbaigti. Tai yra visų lietuvių garbė ir pasididžiavimas — mūsų lietuviška tvirtovė Vakarų Vokietijoje!

Posėdį pravedė Step. Ingaunis ir protokolą surašė Antanas Gintneris. Kitas posėdis bus suauktas artimiausiu laikui. Tuomet bus sudarytas globos komitetas, suregistruoti talkininkai ir priimtas darbo veiklos planas. Paruošiamieji darbai jau vykdomi.

A. Gintneris

PADEKOS PAREIŠKIMAS

Klaipėdos Uosto Muges, įvykusios š. m. sausio mėn. 24 d. Chicagoje, rengėjai, Jūrų Skautijos jūrų skautų Juodkrantės, jūrų skautų Baltijos Jūros tautai, jūrų skautijos korp. Gintaras, jūrų šauliai ir Mažosios Lietuvos Lietuvių Draugija reiškia nuoširdžiausią padėką Lietuvos Generaliniam Konsului Chicagoje, Dr. P. Danzvardžiui, už mugės atidarymą ir paskatinančius linkėjimus; "Dirvos", "Draugo", "Naujienų" ir "Sandaros" redakcijoms už mugės garsinimą redaguojamų laikraščių skiltyse; "Margučio" radijo vadovybei ir p. P. Petručiui už garsinimą ir bendras informacijas, perduotas "Margučio" radijo bangomis; Tėvams Jėzuitams, Jaunimo Centro vadovybei ir Tėv. J. Kubiliui už globą, talką ir leidimą pasinaudoti patalpomis; Jūrų skautų — čiu Tėveliams ir rėmėjams už materialinę paramą ir talką mugės paruošimuose bei pravedimo darbuose; gausiai Chicago lietuvių visuomenei savo atsilankymu moraliai ir materialiai parėmusiai šios mugės rengėjų pastangas skleisti ir ugdyti jūrinę idėją bei meilę Klaipėdos Kraštui — Baltijos pajūriui; visiems tautiečiams, aukščiau minimų organizacijų nariams ir vadovams, kurie bet kuo prisidėjo prie Klaipėdos Uosto Muges sėkmingo parengimo ir pravedimo.

Klaipėdos Uosto Muges rengimo Komisijos vardu
Jūr. skt. Ed. Vengianskas

**NAUJIEŅOSE GALI RAŠYTI
KIEKVIENAS IR APTEVIŠKAI**

2 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL.
— FRIDAY, FEBRUARY 5, 1965

Taip atrodo Oregono valstijos keliai. Nuo kalnų lietus privertė purvo, žemių, o vietomis išvertė istorus medžius ir stulpus. Keleiviams pavojinga važiuoti nenuvalytais keliais. Šis paveikslas imtas netoli Portlando.

IŠ ATEITIES VEIKLOS

Labai džiugu, kad jaunieji Ateities šokėjai vis labiau pasireiškia ir stiprėja. Ypač daug veikimo parodė prieš Kalėdas, dalyvaudami visoje eilėje parengimų. Kazanausko vadovaujamoje taupymo ir skolinimo bendrovėje buvo surengta eglutė ir šokėjai apdovanoti visokiomis gėrybėmis. Tačiau

patys svarbiausias pasirodymas įvyko Pramonės muziejuje, kur buvo atlikta labai puiki programa, susidedanti iš vaidinimo bei dainų ir giesmių pynės. Šimtai žiūrovų sveikino Ateities vadovus ir komitetą už tokią gražų vaikučių paruošimą. Paskutiniame tėvų susirinkime, kuris įvyko Don Varno Posto salėje, buvo aptarta tolimąsias Ateities veiklas. Daugiausia buvo kalbama apie "Valentine" šokių, kurie rengiami vasario 6 d. Knights of Columbus salėje, 2306 W. 69 St. Pradžia 8 val. vakaro.

Tikimasi, jog tie šokiniai papildys Ateities jaunųjų kasą, kuri yra pusėtinai ištuštėjusi. Susirinkimo metu paaiškėjo, jog jaunieji šokėjai bus paruošti operetei, kurią sukūrė muzikas Faustas Strolija. Tėvai dėlei to labai apsidžiaugė, nes jų vaikučiams bus suteikta proga daugiau pasilavinti ir išmokti naujų šokių. Kas be ko, susiduriama ir su viena kliūtimi. O toji kliūtis — tai pinigų klausimas. Su operetės pastatymu yra susijusios išlaidos. Bet kai yra geri norai ir pasiryžimas, tai ir didesnės kliūtys nugalimos.

Ts jaunesniųjų šokėjų grupės bus sudaryta atskira grupė nuo 12 iki 16 metų amžiaus. Dabar tie jaunuoliai negali pritaipiti nei prie mažųjų, nei prie pa-

augesniųjų, todėl tėvams jie sudaro problemą. Kai nauja šokėjų grupė bus sudaryta, tai ir minėtų amžių vaikų ir paauglių bus sudarytas sąlygos lavintis šokiuose.

P. Gramontas padarė labai puikų albumą, kuriame vaizduojama visa veikla. Pirm. Feliksas Mikaitis draugai su visais komiteto nariais ragina tėvus labiau susidomėti Ateities veikla. Nėra abejonės, kad jų vaikučiai su pasitenkinimu lankytų Ateities šokių pamokas. O iš to tikrai būtų didelė nauda.

Ateities šokėjų grupę susirenka Marquette Parko salėje kiekvieną šeštadienį. Pamokos prasideda 2 val. po pietų ir baigiasi 4 val. po pietų.

Kaip matote, Jaikas visiems gana parankus. Tautinių šokių ir dainų pamokos yra itin gerai pravedamos, nes mokytojai yra geri ir tinkamai pasiruošę.

Bal. Brazdžionis

Vlado Blanco laiškas

Hamiltono lietuvis Vladas Blankas atsiuntė Naujienoms šių metų prenumeratą ir parrašė tokį laiškutį: "Siunčiu \$13. Tai pinigai už šių metų Naujienas. Pridedu vieną dolerį Mašinų Fondui.

Aš esu patenkintas Naujienoms. Aš net ir kitus paraginu, kad užsiprenumeruotų dienraštį."

GERBIAMAS NAUJIENŲ PRIETELI, PAAUKODAMAS NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDUI, ATLIKSI DIDELĮ IR GARBINGĄ DARBĄ. KIEKVIENA DIDELE AR MAŽA AUKA BUS TINKAMA ĮVERTINTA.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

TIEMS, KAS NORI SVENTEMS DUOTI GERŲ DOVANŲ, SILOME PASIRINKTI ŠIAS KNYGAS:

- 1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl. \$5.00
- 2. Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 246 psl. \$3.00
- 3. M. Zoščenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl. \$2.00
- 4. M. Gimbutienė ir kiti, MAŽŲJI LIETUVA, 327 psl. \$3.00
- 5. K. B. Kraučionys, SIAURUOJU TAKELIU, 179 psl. \$2.00
- 6. Dr. V. Sruogienė, LIETUVOS ISTORIJA, 947 psl. \$10.00
- 7. Prof. V. Biržiška, SENUŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai 207 ir 225 psl. \$2.00 ir \$3.00
- 8. Prof. V. Biržiška, ALEKSANDRYNAS, 430 psl. \$7.50
- 9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl. \$5.00
- 10. Vl. Mingela, KUN. ANTANAS MILUKAS, jo gyvenimas ir darbai. \$6.00
- 11. Kipras Bielinis, PENKTIEJI METAI, 592 psl. \$6.00
- 12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštasis viršelis \$2.00, kietasis \$4.00
- 13. Juozas Švaistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl. \$2.00
- 14. Antanas Baranauskas, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, N. Rastenio vertimas, 40 psl. \$2.00
- 15. Mikas Petrauskas, EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENE \$5.00
- 16. Alfonsas Nevardauskas, PAJŪRIAIS, PAMARIAIS \$5.00
- 17. Jurgis Savička, ŽEMĖ DEGA. \$4.50
- 18. Kipras Bielinis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA. 310 psl. \$2.50

Šitas knygas galite įsigyti "Naujienų" ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodėtas sumas čekiu arba money orderiu adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NEISSEMIAMA MAISTO VERSMĖ

Sojos pupelių Amerika pernai pardavė 524,000,000 būdelių

Sojos pupelės, kaip sveikiausias ir proteinais turtingas maistas, jau žinomas rytinėje Azijoje prieš mažiau nei 5,000 metų, bet Amerikoje sėjamas dar tik nuo 150 metų, o masiniai, kaip maisto ir pramonės produktas, vos prieš keletą metų. Tai yra mažos, smulkaus žirnio, paplokščios, gelsvos pupelės, kurių eina į 1 svarą arti 4,000, bet palyginti su visomis pupų veislėmis duoda didžiausius derlius.

Sojos bandymai Lietuvoje

Lietuvoje soja buvo pradėta populiarinti Nepriklausomybės metais, bet neturėjo pasisekimo, daugiausiai dėl oficialių žemės ūkio įstaigų skeptiško nusistatymo.

Šios žinios raščėjui teko ši nepaprastai našų ir maistingą, iš Mandžurijos kilusį augalėlį, išbandyti ir išreklamuoti. Soja Lietuvoje per keletą metų buvo tiek žinoma, kad Žemės ūkio rūmų ponios syki Kaune buvo suruošusios propagandinius, vien iš sojos pupelių produktų gamintus pietus. Ten buvo ir sojos sriuba ar buljonas, sojos "kolletai", sojos pyragaičiai ir sojos "kompotas", ir valgytojai neužteko žodžių naujovei girti. Asmeniškai sojos pupelės sodinant, teko gauti 56 grūdą, bet Dotnava aiškino, kad tai toli ne užtenkamas nušimtis ir bendrai, kad Lietuvoje sojai klimatas esąs per šaltas ir neužtenkamai saulės. Labai norėtusi

gijos nariai: Petras Juozapavičius, Stanley Stanovich, Antanas Jaunis, Jurgis Dikša. Amžina jiems atilsis.
Susirinkimas pasibaigė 8:30 valandą vakaro. Korosp.

HOW TO STOP FRITTERING AWAY YOUR SON'S COLLEGE EDUCATION

Not a nice thing to think about but you could be doing just that if you don't have a regular savings program. Paychecks have a way of disappearing into thin air. And your best intentions to save often get postponed until the "next time around".
But there is an easy and sure way to save called the Payroll Savings Plan. And it works automatically.
You just ask your employer to set aside a small amount from your check each payday to be put toward the purchase of a U. S. Savings Bond.
For example, just \$4.33 a week adds up to the \$18.75 you need to buy a \$25 Bond every month. More than likely you'll forget you even set it aside (a pretty painless way to feather your nest).
This way, those few dollars you never see now will be keeping Junior in tuition and textbooks later. What's more, they'll be working for Uncle Sam to keep the world strong and free for his generation.
So why don't you point your will-power in the right direction! Join the Payroll Savings Plan, and see how you, too, can be a reformed fritterer.

U. S. SAVINGS BONDS

The U.S. Government does not pay for this advertising. It is presented as a public service in cooperation with the Treasury Department and The Advertising Council.

Keep freedom in your future with

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

VERSME
24,000,000 būd
pandyti prie pū
ės Okio mūšio
ronomų.
ėję sunkieji me
utrauškė.
il. dolerių pajū
e. Valstybėse pen
tių buvo pardu
ai/ bušelių, po
igi JAV ūkinis
metais iš sovje
arti pusantrio
pajamų!
pelės ir iš jos
ūktai (sako, gū
ie 1,000 viskio
radadant amės
geriausiu sovje
baigiant am
valais) yra bra
zėmės ūkinio
birnuoju skū
ūtruojū medvū
netais sojos pu
ūžsėta 28 milij
5 metais bus ap
10 akru daugis
iausiai eksport
dą, Olandija, H
rų Vokietija, B
ija. 1961-62 m
pirmo iš JAV B
šelių ir per 5
namoma, sojos
lides dar kolin
bušelių. 1

ZEMAIČIŲ PRAEITIS

Iš Igno Končiaus knygu "Zemaičių šnekos" II tomo

Toks jau sunkus buvo žemaičių gyvenimas nuo pat žiliosios senovės iki paskutiniųjų laikų, jėg, jei būtytū visokių nelaimių — vargų verke, jiems tikrai būtų pritrūkę ašarų. Jie būty pasidare žlibakiai — išvarėvėtikiai.

Manau, jog dar prieš Kristaus laikus, kame bebūty gyvenę žemaičiai, vargo netrūko, priešų visuomet atsiradavo ir neieškant, patys tarsi iš Žemės išlisdavo. Ir išnaudotojų nereikėjo nė tais laikais samdyti.

Jau atsirėmus į jūrą, spaudimū — prievartos plūstė plūd. Aptikus seniau apgyventus kraštus, dar ir iš vakarų atsirado kiti vandenų kraštus pasiekusių ir nebegalincū toliau besitraukū, sulaukancū judėjimą tolyn ginklu.

Kai prasidėjo naujos doros — krikščioniškas žmonių naikinimas dėl tikybos, iš tikro noras pasipileškauti, prisidengus kryžiumi ir ant nugaros ir ant krūtims, tuomet žemaičiai gyvybinius išgyvenimus turėjo. Neno- rėje pasiduoti pigiai naikinami, neįskėto už savo galvas visiems kryžiuočiams katalikiško dangaus amžinųjų gėrybių. Im- tynių buvo baisiausių.

Vyras ko bijotis — turi ra- gotinį rankoje ar akmenį prak- skiloje, ir eik ant vieno. Kaip to- kioje kelionėje turėsi progos pa- verkšlenti. Tik žiūrėk, iš kur tau ateina, ir eik ant vieno.

Dangu be rūpescū, be vargū, vien laimės amžinos. Žiūrėk, ar tu jam kaktą praskelsi akmeniu, ar jis tau širdį pervers kalaviju. Bet moterys, vaikai... Jei tik apie juos, sunkiškėtes širdj, darstydamas ašaras, galvosi, greit savosios galvos neteksi.

Kurie tavip elgėsi, tie žuvo. Mo- kantieji laikiniai jusmus paslėp- ti, galj suvaldyti širdies polė- čius, rankos kietumą — drąsą varžancū jusmus nugalj sa- vyje, susigaudancū iš anksto ne- namatytose aplinkybėse — sta- ga užpuolus nuo kojų iki galvos virsaus ginkluotiems, širdyje nesantiems neva krikščioniš- kų melė, o iš tikro žiūrin- tiems, kame paslėptos mote- ryš, kame suvartytas gyvasis, kame laikomas negyvasis turtas — atsargos, — čia verkšlenda- mas, galvos neišsaugosi, senų, vaikų, moterų neapginsi, pa- liksi be visako. Atseit, priešū užpuolus ar išėjū į žygj, būk kibirkštis — ir miegodamas girdek ir užsimerkęs regėk. Tik tokie išliko, tik tokie tegalėjo apsisaugoti nuo katalikiško dan- čaus, nuo krikščioniškos kryžiuo- čij — kalavijuocū melės, palai- mintos iš aukšto.

Kaip gražiai riteriai, pasipuo- dė kryžiais, žvangindami gink- lais, išėdavo iš pilies didžiųjų vartų tiesiog į bažnyčios duris vedancū keliu (Dillingen šiuo at- veju geriausias pavgydys). Kaip gražiai juos sutikdavo su bažny- čine iškilme dvasiškiai, kaip iš- didžiai laimino stiprino kovai su sagonimis, kovai už krikščioniš- kos melės suteikimą vargstan- tiems dėl Dievo nežinios tau- čoms! Žiūrėkite visi, kokie mes!

Grįždami riteriai nebe puolė j bažnyčij melstis, dėkoti dvasi-

kių Dieviui, kad leido jiems Die- vo vardu naikinti žmones, de- ginti sodybas, kur tau, skleisti tikrąjį tikėjimą, duoti progos tikrojo Dievo malonių pasiekti. Ne, jie grįždavo pro užpakali- nius pilies vartus, naktj, paslap- čiom, kad kas nepamatyty, va- rini vergais, moterimis, gyvu- liais, veždami mantą. Tie vartai eidavo pro bravorą (pažiūrėki- te j vokiečių pilis). Imdavo rūkti bravoro kamainai — verda alus iš parsivežtųjų grūdū, šildomas pagrobtasis midus, sparginama mėsos — puota, lėbavimas, kolei užteks prisiplėstųjų gėrybių, ko- lei susidėvės vergės-vergai.

Po to vėl iškilmingas žygis. Vėl paslaptingas atsiradimas pi- lyje. Vėl ir vėl.

Taip buvo platinama meilė ar- timui, taip buvo mokoma Dievą garbinti — užsipelnyti amžinąjį gyvenimą dangaus karalystėje.

Zemaičiai savo metu buvo pir- masis taikinyš. Tai ar čia aša- ros galėjo padėti? Ar drąsa, iš- tvėrmė, apskurumas — sumanu- mas buvo reikalingi išsisaugoti patiems ir išsaugoti saviškiams nuo dangaus karalystės, nuo ver- gijos?

Ar čia nebuvo vietos, atmušus priešą, apsigynus nuo nuožnių krikščionybės platinotojų, apsia- šaroti iš džiaugsmo, saviškius gyvus atradus, išsaugotus, ap- gintus, išsisaugojusius?

O grįžus ir neberadus savųjų, nei žmonių, nei turto, ar verti reikėjo? Ne. Reikėjo paslėpto pykčio, keršto, pakeltos drąsos narsumo kitą sykį tikrai gyvo priešo nebeišleisti iš savo apgy- ventųjų vietovių. Laikinis nepa- siekimas teikdavo drąsos, bet nesuminkštydavo žemaičių šir- džių. Nenuleisdavo žemaičiai rėnkų. Kas kartas jie vis drą- sesni, ištvėrmingesni pasidary- davo. Arba tik tokie tegalėjo išlikti.

Ne jusmų nesuvaldą anais lai- kais galėjo išgyventi, bet šalto proto vedami, galvodami, drąšūs sumanūs sugėbėdavo apginti mo- teris nuo išniekinimo, vaikus, senelius.

Tik džiaugsmo ašaros lydėjo laimėjusius, išgelbėtus, išsigel- bėjusius.

Būty nė vieno nelikę, jei būty emę verkty, priešą pamatę, ar nugirdę apie artėjantį pavojų.

Net juokinga taip ir pamany- ti, jei ne daugiau.

Kitoniškū buvo negerumai ir krikščionimis virtus. Keisti pa- sauležiūra, mesti tuos pamėg- tusuosius papročius, susietus su geraja gamta, su jos miškais, birštvomis, senais medžiais, su jos vandenimis — ežerais, upė- mis, šaltiniais, su jos kalnais — kalneliais, daubomis, kardužiais, su jos pievalėmis — pievelėmis, su jos laukais.

Tikybos apeigos vyko pačioje gamtoje, kur gražūs vandenys, medžiai, kalnai, kur patraukliai- si vaizdai, kur saugiau, nuokam- piu, kur priešas tave netaip greit teturas, neužpuls tave ne- pastebėtas.

Kaip savi atrodė vaidilos, vai- dilutės. O ta ugnis amžinoji, o tie dūmai, kylą aukštyn. Tas trakšesys aukure, tas sprakšėj- mas, tas liepsnos liežuvių šniokš-

Vietnamo kariams praėitą savaitę pavyko sumušti įsibrovusių partizanų būrį ir atimti iš jų kanuolę. Pavėikite matome karius, velkančius per upelį iš komunistų atimtą kanuolę.

timas, tos giesmės — dainos, už gimtojo krašto laisvę, nely- raudos - maldos, tie pasižadėji- mai - pažadai, tas savotiškas paslaptinumas. Ir visur tiek daug senovės, tiek gyvų prisimi- nimų, senelių papasakotų, tiek neapsakomai daug garbin- gų žygijų, tiek išgyventų skaus- mų, tiek narsumo parodyta, tiek iššudytų, vergais išvartų, tiek turto išnaikinta. Ir vis tai švel- niojoje mylmoje gantoje, gra- žiausiose - puikiausiose jos vie- tose. Tie prisiminimai kaitino širdj, kėlė narsą, žadino drąsą, traukė j žygj paieškoti išgaben- tų savųjų, šaldžiai paverkti juos atradus - parsigabenus, arba at- mokėti už skriaudus, už kanki- namus - nukankintus saviškius, ir jaunus ir senus.

O dabar pavergė tavo sielą, ne- beturi kame kam pasiguosti - pa- sisuksti, pailsinti prislėgtą šir- dj, — svetimi veda maldą, sve- timas aukas, nesuprantamas, nieko nesakancias atnaušauja, svetima kalba, bejausmė, ne mo- tinos įkvėptieji žodžiai, ne sene- lių atpasakotos turinings sak- mės, ne mergelių dainuotosios dainos, ne vyrų, drąsių - narsių, kalbos, padrašinancū juosiu- sias, keliančios jų sielą už saviš- kius pažygiuoti — priešą paieš- koti. Svetimas vaidila, nebėr vaidilucių, nebėr gyvosios ugne- lės, šimtamečių ažuolų, alkų jau- kiųjų, kalnų pavaizdžijų. Šal- ta maldą. Tegu pasmilko, žva- kēm apsisatuo, vandeniu pašlak- sto, spindučiais pasidabina, pagie- da - padūduoja. Bet tau kita. Senosios apeigos širdj klabeno, jusmus kuteno. Tai buvo sava. Tai buvo mūsų pačių. Tai buvo mūsų tėvų sukurta - sudaryta.

Tai įgimta - prigimta, įprasta - pamėgta. Čia viskas savo kalba kalbėjo. Čia nebuvo žingsnio be minties, gilos - turiningos, aiš- kia - prasmingos. Čia savū aplink. Čia nieko nebuvo atneštinio. Čia iš visur spyksojo savo rankos, tegu senelių rankos, bet čia gi- musių - augustų. Čia dėl saviš- kių dirbusių. Čia savū sielų at- spindžiai. Čia savū minčių įsi- kūnijimai - įsigyvendinimai. Kur tu, žmogus, pamėgsi - prisipai- prietie svetimio - šalto, prie tuščio - nesavo, prie siauro - negilus ir nesuprantamo!

Nieks nepamokė, rimtai nepa- sakė - neįtikino, tik vertė - spau- dę, reikalavo - baudė, ne atsi- kvėpti neduodami. Prievarta mylimas nebūsi. Nemėgiamos dėl to buvo naujovės, traukėsi - šalinosi nuo jų žmonės. Jautė naujus priešus užėjus, apsime- tusius geradėjus, susimetusius mūsų krašte, įsimetusius net j mūsų pačių siauresnį tar- pą. Visur tave seka, kad negrįž- tumei prie senovės papročių - apeigų. Išdraskė aukurus. Iš- kirto šventuosius ar šventovių medžius, bylojusius apie senovę, apie senovės žemaičius, apie tik- ruosius žmones, savo rankom kūrusius, savo širdim palaikiu- sius, kas sava, kas garbinga, kas su motinos pienu įčiulpta, kas saugota puoselėta per amžių am- žius, žygijų žygiuose, imtynėse

kas nežūrėjo, — patys pasirū- pinkite. Į ragą sudžiūvusio sū- rioro pasigraužęs, eik — jok kiau- ras dienas - naktis, galvą slėp- damas, kad kas nenueštyt, palik- kęs moteris, vaikus, — jos irgi pačios turėjo apsirūpinti. Nebu- vo laiko verkty, nebuvo iaiko ir sirgti. Kas mirė, neišlaikęs al- kio ir šalčio, kam geriau pasibai- gę "ašarų pakalnė", pasibaigė vargas, — mirusiam nieko nebe- reik.

Saviškius sueiti buvo didžia- sia laimė; neišlaikydavo, iš džiaugsmo ašarų nešluostę. Ir j lažą išėjęs nežinojo, ar grįš- vakare, — gal kur išsišys, pasius. Džiaugėsi, kai rytą išėjęs vaka- re grįždavo. Ką jau besakysi apie sugrįžusius po savaitės - dvių. Kitų vyrai, sūnūs ir vi- sai nebegrįždavo.

Ne dėl ponų sauvaliavimų verkdavo. Taip buvo, taip reikė- jo. Kitos išėities niekas žmonių nenumatė. Negi verksi dėl to, kas būtina, kas neišvengiama. Čia nieko neišverksi. Prieš vėją nepapūsi.

Per šitą ilgoką tik vargais - pavojaus nuklotą laiko tarpą vi- sos skausmo ašaros buvo išverktos, jei jos dar kada iš kur nors galėjo susikaupti. Verk neverk, o vyro nebeatverksi, kai išvedė, tai ir pamok ranka. Ar kam gaila tavo paskutinio vaiko, ar tėvo, dar šiek tiek įgalincio? Gai- li laukus praveizėti - praverkti, miškus ašarose paskandinti, upes patvindinti, vis tiek jų nematy- si, nieks tavęs nesupras, dar pa- spirs koja, kam veliesi po kojų, kam lendi į akis. Žinoma, ne pa- čiam ponui pasivėsi po kojų, — kas prie jo prileis, kas gali pri- eiti, tik kamiorui, net vagoriui. Ir tas jau apsimeta tavęs nebe- suprantas.

Taigi nuolatiniame varge aša- ros nebebyra. Vis įsitemęs, vis vos begali išsilaikyti. Tik paki- tėjimui kokiam įvykus praplium- pa akys. Atseit, jei kada nors mažytėlaitė - vargo prošvaitės kibirkštelė švystelėdavo, jei akies - mirksinė laimė žybtelė- davo, tuomet ašarų jau nebesu- laikydavai. Sutvinkusios - susi- kaupusios čurkšliais liejosi, — nejaugi ir aš žmogus, nejaugi ga- lima kartais skausmus - vargas pamiršti, nejaugi yra protarpė- lių laimei spystalėti, laimei pa- sidaryti!

Tai būva retai, tik trumpam laikui, kaip kibirkštis, iš ugnies pakilus, neilgai tepasilauko, tuo- j plėnėm virsta, tuoį vėjas be pėd- sako išblaško. Dar trumpiau tē- sėsi kartais bliktėlėjusi trumpos laimės valandėlė.

Rusams užėjus, nelengviau pa- sidarė, tik kiek kitaip spaudė, kiek kitaip nežmoniška išūpė- tai, kas dar per tiek amžių žmo- giška buvo išsaugota.

Dėl to visuotinio patvarumo turėjo žemaitis turėti, kad išsi- saugoty, kad išlaikytų pats save.

Turėjai būti iš visų pusių apva- lus, iš visų pusių vienodai sun- kiek prieinamas, vienaiip sunkiai įkandamas, sužalojamas, įveikia- mas. Tik tokie išliko. Silpnės-

nieji dingo. Dingo jie, jei verkė iš skausmo, dėl skausmo, — ne- gyvai nusiverkė. Kas gebėjo tik iš džiaugsmo verkty, tik tas ga- lėjo išlikti ir pats ir vaikams per- duoti tą savybę.

Buvo liūdna, buvo baisu, be prošvaitės buvo. Žmonės nebe- verkė. Ne tie gyveno, kurie verkė. Verkšlenantieji išsigimė. Tolimesnėse kartose jų nebebu- vo. Uždžiūvo skausmo ašarų la- takai. Pasikeitė ašarų versmės. Skausmas grūdino, bet ne verkty vertę. Skausmas klμπο žmo- guje, kunkuliavo jausmai vidu- je, bet ašaromis jie nebesirėiš- kė. Jie kėlė atspirtį, drąsą, ryž- tingumą, kietumą.

Juo didesnė nelaimė, juo gi- lesnis skausmas, juo žemaitis šaltesnis, — tuomet jo ašarų ne- beišpausi. Žemaitis tokių ašarų nebeturė. Jei kada tokių ašarų ir buvo, tai jos jau seniai išverktos. Nespausk nejudink, — ne- beišpausi. Ne tokios žemaičio akys, ne tam, kad ašaras lietų, j sunkumus patekus. Juo jam sunkiau, jis savęs nebesigaili, jis susimeta j vieną, kad išlaiky- ty, nors kažkas su juo daroma, net gvybė trieškama lauk. Ze- maitis čia kietas, kaip akmuo, — laikys, kol sutriuškintas j šipu- lius subyrės. Ir gvybė jam tuo- met nebebrangi.

Istoriją paskaityti nesunku. Reik pamėginti istorijos įvykius dėty prie savęs, mėginti susida- ryti aiškius, bent apytikrius iš- gyvenimus. Reik gyvą istoriją įsivaizduoti, vis grįžtant prie žmogaus jausmų, prie žmogaus galvosenos, proto. Skaitant kny- goje, kiek užmušty, kiek nelais- vėn - vergovėn paimta, kiek mo- terų išniekinta, kiek iššudyta vaikų. Ką gi, ir medžioklėje ki- šių ar lapių, kurapkę ar ančių priaudyta, — niekas čia never- kia. Bet žmonės naikinami; kiek kainuoja žmogų paauginti, vien medžiagines išlaidas nesun- ką apskaičiuoti. O jausmai. Mo- tinos puola į ugnį ir dingsta, šo- ka j vandenį gelbėdamas ir skę- sta. Reik matyti motiną, reik bū- ty motina. Reik būti tėvu. Reik turėti tėviškus jausmus.

Pažiūrėk, kaip puola menkas

Knoxville, Tenn., miestelyje stude- tai įsitraukė j nepaprastai smarkią sniego gniūžčių kovą. Jie tiek įsima- gino, kad ištraukė iš pravaiziuojančio sunkvežimio šoferį. Jis, besigindamas, paleido j studentus vieną revolverio šūvį, užmušdamas vieną studentą. Da- bar viršuj matomas šoferis traukias- mas teisman už studento nušovimą.

paukštėlis j nelygū sau priešą, savo vaikelius gelbėdamas, kaip iš paskutiniųjų puola gvyulys, gvyvūlis, vis nebebudamas savo gvyvybės. Anava, JAV Tufts uni- versitete yra dramblbio iškamša: dramblinė pamatė, kad ant ge- ležinkelio bėgių stovintj jos vai- ką "puola" traukinys. Metėsi dramblinė ant traukinio, vaiką gelbėdama, ir žuvo.

Dėl to, norint susidaryti tin- kamą įspūdį, padaryti teisingas išvadas, reik prisiziūrėti j žemai- čius, reik pamatyti juos įvairiuo- se gyvenimo įvykiuose, pasekti jų elgesj. Ir ne vieną sykį, daug kartų, keičiant vietą, žmones. Nematomai tai daryti, nepaste- bimai, pačiam dalyvauojant ir ne- paradant, kad tu seki, stebi, kaip ir ką daro. Tai nelengvas darbas. Reik sykiu su jais gyventi. Reik pasidaryti tikra prasme savo žmogumi, kad nebūty kas nusle- piama, neparodoma. Tik daug- kartinis stebėjimas ir laiko, ir vietos, ir amžiaus požūriu dar- pima pasiskaitęs kiek, prisiklausęs - pasiteiravęs ty, kurie su tavim atviri, kurie nieko ne- paliks nepasakę, kurie yra akylai, pažįsta padangę ir žmones, — tuomet galėsi kiek ir pats imti samprotauti.

KELIONĖ Į LIEUVĄ

Kas nori aplankyti Vilnių ir pasimatyti su giminėmis 1965 metų vasarą, tai turi registruotis dabar. Turime rezervuotas vietas, bet ji ribota. Jau registruojame norin- čius važiuoti ir imame \$50.00 depozitą. Važiuos pagal už- siregistravimo eilę.

Sutvarkome visus kelionių reikalus be ekstra išlaidų. Parduodame tikičius j visus pasaulio kraštus. Padedame atvežti Lietuvoje likusius gimines. Duodame patarimus įvairiais įvažiavimo klausimais.

Rašykite laiškus:

Mr. WALTER RASK,

WIDE WORLD TRAVEL, INC.

9727 So. WESTERN AVENUE. CHICAGO, ILL. 60643

Telef.: BE 3-1104 — GA 2-0640

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2% per annum
Effective April 1, 1960

Universal Investment Share Account

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL. Phone: RAmarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

4 1/2% 5%
Current dividend on Investment Bonus
4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UZ VISAS TAUPYMO SASKAITAS
4 metų Investment Bonus sąskaitoms mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabalgai 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

MOVING **APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS** MOVING
IS TOLI IR ARTI
(Nauji dideli traukai - naujasis kraustymo traukis)
Stygu metu patyrimas - Pigu ir saugiosis pataikymas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 N. 69 St. Chicago 36, Ill. Tel. Wilbrook 5-9209

Table with subscription rates for various regions like Chicago, other USA, and Canada. Includes rates per year and per month.

Johnsonas nori aplankyti S. S. R. S.

Trečiadienį prez. Johnsonas pasakė, kad jisai tikisi 1965 metais padaryti vizitą Sovietų Sąjungai ir kad Sovietų Sąjungos vadai aplankys Jungtines Amerikos Valstybes.

Tokie vizitai, prezidento nuomone, sumažintų pasaulio susirūpinimą ir parodytų, kad abidvi šios šalys siekia taikos tikslą.

Sugestiją aplankyti Sovietų Rusiją ir kviešti sovietų valdovus atvykti į Ameriką, prez. Johnsonas buvo davęs sausio 4 d. savo pranešime apie Unijos Stovį. Bet Rusija jį tai neregavo, tartum ji visai negirdėjo, kad prezidentas pasakė. O Maskvos spauda tęsė piktus puolimus prieš Washingtoną, smerkdama "Amerikos imperialistinius" veiksmus Konge.

Dabar, praėjus išstisam mėnesiui, prezidentas savo sugestiją pakartojo ir, beveik tuo pačiu laiku, sovietų valdžiai atsiliepė palankiai.

Ne be pagrindo kaikurie spaudos komentatoriai spėja, jog tarp Washingtono ir Maskvos ejo konfidencialūs pasitarimai, kurie privadė prie tam tikro susipratimo. Koks to susipratimo turinys, viešai neskelbiama.

Bet jo tikslas aiškūs: sumažinti tarptautinę įtampą ir nuraminti pasaulį, įtikinant jį, kad tiek JAV, tiek Sovietų Sąjunga ne tik nori taikos, bet ir jos siekia.

Turint tai galvoje, tenka ir į sovietų premjero Kossyginio kelionę į šiaurės Vietnamą žiūrėti kitaip, negu kad buvo žiūrima, kai apie ją pranešė sovietų žinių agentūra TASS. Tada buvo manoma Washingtono ir kitur, kad Aleksej Kossygin važiuoja su didele delegacija pas šiaurės Vietnamo komunistų vadą Ho Chi Minh susitarti dėl karo žygių sustiprinimo prieš Amerikos remiamą Pietų Vietnamą, taigi ir prieš JAV.

To akivaizdoje, argi prez. Johnsonas saktų, kad jisai ketina aplankyti Sovietų Sąjungą ir kviešti Brežnėvą ir Kossyginą aplankyti JAV?

Beje, šioje šalyje esama gudruolių, kurie Amerikos politikos vadus, ir ypač dabartinį prezidentą Johnsoną, laiko politiniais kūdikiškais, nieko neišmanančiais ir neturinciais jokio nusistatymo užsienio klausimais. Bet su jais nesuskalbėsi, kol jie nenusiims juodų akininių su kreivais stiklais, kuriuos jiems uždėjo prieš-amerikinė propaganda.

Ne. Prez. Johnsonas ir jo patarėjai nėra maži vaikai ir jiems netruksta pasiryžimo veikti griežtai, kada reikia. Bet jų vyriausias tikslas yra taika.

Praėjo bemaž 20 metų, kai pasibaigė Antrasis Pasaulinis karas, o taikos dar vis nėra. Argi turi taip ir

APŽVALGA

Savo melus primeta kitiems

Mes anądien pastebėjome Antanui Bimbai, kad jisai turėtų laikytis tiesos ir nepasakoti "Laisvės" skaitytojams, jog Amerikos Lietuvių Tarybos (ALT) ir Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto (VLK) žmonės užsiima "chuliganizmu" kovoje su komunistais bei jų pakalikais.

Jam pačiam tinka jo žodžiai, kad jisai arba nežino ką sakys — arba per akis meluoja.

Du laišakai iš Lietuvos

Pereitą penktadienį atėjo oro paštu iš Lietuvos laiškas, adresuotas "Naujųjų" redaktoriui P. Grigaičiui. Jame V. Žigutienė prašo surasti jos gimines.

Seštadienį atėjo kitas laiškas, taip pat adresuotas "Naujųjų" redaktoriui. Jame Marcelė Andriukaitienė prašo žinių apie savo sūnų.

Abudu laišakai rašyti ta pačia ranka. Čia paduodame juos ištaisai.

Gerb. Ponui Grigaičiui. Prašau Poną nuosirdžiai paieškoti mano giminių Juozą Išganaitį. Jis randasi Hlyvlanto (Cleveland, Ohio? — "N.") mieste. Kokiais metais gimęs, negaliu tiksliai pasakyti. Jis pasi-traukė iš Lietuvos 1943 met. Jo gimtinė Lietuvoj: Šakių rajonas, Kumpupių kaimas.

Sužinojom tik tiek, kad jis gyvena Hlyvlanto mieste. Tad prašom nuosirdžiai mano prašymą išpildyti. Paieško Valė Andriukaitytė, po vyrų Žigutienė.

Jo žmona Natalija Išganaitienė.

Girdėjom, gyveno Federatyvinėj Vokietijoj, dirbo mašinų fabrike. Ji tais pačiais 1943 metais pasitraukė. Jos gimtinė Lietuvoj: Šakių rajonas, Kumpupių kaimas.

Netekėjusios pavardė Natalija Orintaitė.

Taip pat nuosirdžiai prašom sužinoti apie ją. Paieško jos krikšto dukte (Valė Andriukaitytė), ištekęs Žigutienė. Mano adresas: Lietuvoska C. C. P., Vilkaviškio raj., Pilviškių paštas, Stoties raj., V. Žigutienė.

II

Gerb. Ponui Grigaičiui. Nuosirdžiai prašau Poną paieškoti mano sūnų Edvertą (Edvardą? — "N.") Andriukaitį, gimusį 1920 met. vasario 18 d. Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Hlyvlanto mieste (Cleveland, Ohio? — "N.").

1931 met. buvo parvežtas į Lietuvą ir ten gyveno. 1943 metais, traukiantis vokiečiams, jį

pasilikti? Argi galingiausioji pasaulyje valstybė turi tik ginkluotis, ginkluotis ir ginkluotis — ir daugiau nie-ko nedaryti?

ATSILEPTA PER KELIS LAIKRAŠČIUS

Kaip patiriama iš atvykstančių iš už geležinės uždangos ar iš pačios Lietuvos, radijo bangomis kasdien skleidžiamas laisvojo pasaulio lietuvių balsas įdėmiai klausomas. Iš "Amerikos Balso", Romos, Madrido ir Vatikano siųstųjų lietuvių kalba transliacijos vykdomos jau daugiau kaip 10 metų, kai kuriais atvejais (Vatikanas) net apie 25 metus. Pavergtiesiems gyventojams jos yra tikra pagauda bei šaltinis, kuris jiems atskleidžia gyvenimo Vakaruose bruožus, lietuvišką kūrą iš-ėiviojė, laisvųjų lietuvių pa-stangas laisvinimo srityje. Lie-tuvių kalba radijo valandėlėse dar kreipiamasi į lietuviškąjį jaunimą ir, pasidžiaugiant oku-puotosios Lietuvos kūrbiniais laimėjimais, nevengiama nuro-dyti į tos kūrybos pajungimą bolševikinio pavergties tikslams, nurodomos rusinimo pastangos bei siekiai Lietuvos ūkį versti tarnauti "didžiojo brolio" — So-vietų Sąjungos tikslams.

13 d. Vilniaus radijo ūkinį klausi-mų komentatorius priminė "Romos ir Vatikano radijus", kurie, esą, šmeižią ir puolą da-bartinį Lietuvos ūkį.

Praėj. metų pabaigoje ir šių metų pradžioje į laisvųjų lietuvių radijo balsą spaudoje buvo reaguota trim atvejais. Pirmuoju ir antruoju paskelbti komentarijai ryšium su per Europos radijo siųstuvus siunčiama laida "Jaunimas kalba jaunimui". Iš-ėiviams skiriamame ir Vilniuje spausdiname, bet iš Berlyno prievarta per pašta brukamame laikraštelyje "Tėvynės Balsas" (1964 m. nr. 102) V. Kazakevičius priminė, kad per Romos ra-diją buvusi perduota laida "Jau-nimas kalba jaunimui", kur kreipiasi į Lietuvos mokslinik-us. Propagandininkų laikrašt-elyje pareikštas nepasitenkimas dėl to, kad Vakarų jaunimas pageidaująs, jog Lietuvos mokslininkų laimėjimai būtų pa-saulyje paskleisti ne tik rusų kal-ba, bet ir Vakarų didžiosio-mis kalbomis. Lietuvių radijo valandelių autoriui pavadinti "vadavimo laputėmis". Jiems bandyta aiškinti, kad rusų kal-ba esanti "vienu didžiųjų pasaulio kalbų", tad, jie teigia, džiauki-tės, kad lietuvių mokslininkų kūriniai spausdinami rusiškai. Tai buvo pirmasis atsiliepi-mas į jaunimui skiriamą radijo va-landėlę. Kadangi "T. Balsas" Lietuvoje neplatinamas, tad aiš-kinimai apie rusų kalbos prana-šumą ar kiti "argumentai" tegali būti taikomi tik Vakaruose gy-venantiems.

Toji pati tema užkliuvo ir "Svyturio" žurnalui Vilniuje (1964 m. nr. 23). Jaunimo radijo valandėlėi paskirtas vedamasis G. Alekno straipsnis. Čia šio žurnalo skaitytojai jau gali pa-tirti apie Vakaruose jau 20 me-tų vykstantį "antikomunistinį chorą". Skaitytojams bijoma nurodyti Lietuvos (ar Madrido bei Vatikano) siųstųjų lietuvių kalba valandėles ir pasitenkina-ma paminėjus "saviveiklos rati-liją iš Romos". Toms radijo va-landėlėms skiriamas dėmesys, nes ir šiuo atveju G. Alekna pu-la Vakaruose dirbančius, kurie, girdi, nori izoliuoti Lietuvos mokslininkus, norį kraštą su mokslu įvartyti ir "Europos už-kampį" (taip pavadinti išeivių norai, kad Lietuvos mokslininkų laimėjimai būtų žinomi ir Va-karų pasauliui — E.), pagaliau, aiškinama, kiek Lietuvos moksl-lik padėjusi toji išganinga rusų kalba. (Būdinga, kad išeiviams skiriamas "T. Balsas" drąsiai tei-gia apie "lietuvių mokslininkų darbus, išleistus rusiškai", nors ir pabrėžia, kad tie darbai "vi-

Tos transliacijos nepaprastai erzina partiją ir režimo vadus. Jų pyktis išsilieja net ir toje spaudoje, kuri skiriama Lietu-voje gyventojų masėms ir ku-riuje, atrodytų, režimui nebūtų tikslinga skaitytojui pirštu nu-rodyti: štai, tie Vakarų išeiviai vis tebekalba į Lietuvą, mes tu-rime gintis nuo radijo bangomis skleidžiamų puolimų!

Miškinis sakosi išsklausevų Brizio žodžių ir pasipiktinęs pesėiu dėl lietuviybės ir tūros bei kitų sričių paaiš-kinimo ir daroma išvada, kad esą Li-tuva atsipalaidavusi nuo "at-linčių varžtų". Tačiau... per šio Sibiro kankinys pasisako pa-nas prieš šv. Petro ir Povilo nu-cią Vilniuje ir teigia, "šiandien Lietuvoje nematė kinčiųjų, kurie lanko kaimo-jeje tuokiasi, i krikštija va-l-ėsama ir netikinčiai ir dėj-tūra nenukendanti.

Kokios visų "atklirčių" Ra-dijio valandėles aiškiai ro-mos, bet nesugebama rasti kamų argumentų — juoms sužadinas Lietu-ventojų dėmesys.

K. Borutos 60 m. v. v. paimėjo estų literatūrinę vaistrastis "Sirp ja vasa" spausdintas eilėrašio "Pe-tro stebuklas" vertimas. Š-tūros žurnalas "Lominis" nr. paskelbė du K. Boruto-raščius. Juos į estų kal-bą tė M. Lodis.

išvežė, ir iki šio laiko mes apie jį jokių žinių neturim.

Tad dar kartą nuosirdžiai prašau mano prašymą išpildyti, už kurį jums iš anksto dėkoju.

Marcelė Andriukaitienė. Mano adresas: T. S. R. Lietu-va, Vilkaviškio raj., Pilviškio paštas, Stoties rajonas, M. Andriukaitienė.

Kas žino apie paminėtus lai-kuose asmenis, prašome jiems parašyti ir painformuoti apie tai "Naujųjų" Redakciją.

su pirma, aišku, rašomi ir de-biama lietuviškai". Tokio la-nio nėra "Svyturyje". Reiki-a prasti, kad lietuvių mokslin-čiai darbai Lietuvoje rašomi ir kalba ir keliauja į Maskvą, o limesnė eiga priklauso jau ne-jos malonės — E.).

Trečioji reakcija pasirodė-čiame partijos organe — "soje" (sausio 21, nr. 16). Stra-nyje "Is arti ir is toli" pami-nukreiptas prieš per Vatik- radiją transliuotą vyks: br-kaledinį žodį pavergtiesiuo- tvaiams. Straipnį pasirašo- etas Ant. Miškinis. Maty- balsai prieš laisvojo pasaulio- tuvių radijo balsą vengia- giau, nes juk jis — buvę- metis Sibiro kalnys. Pra- jo sakiniai turėtų sukelti- kiekvieną "Tiesos" skaity- nes jis teigia: "Besiklaus- dijo, kartais užklysti ant- bangos, kur pasigirsta "b- balsai". Čia "Amerikos b- o čia greta ir Vatikano b- išgirsti". Toliau Miškinis- kas nors kitas per jį aiš- reikalų "žmonės mėgina kisti- reikalus, apversdami viską- tyn kojomis".

Miškinis sakosi išsklausevų Brizio žodžių ir pasipiktinęs pesėiu dėl lietuviybės ir tūros bei kitų sričių paaiš-kinimo ir daroma išvada, kad esą Li-tuva atsipalaidavusi nuo "at-linčių varžtų". Tačiau... per šio Sibiro kankinys pasisako pa-nas prieš šv. Petro ir Povilo nu-cią Vilniuje ir teigia, "šiandien Lietuvoje nematė kinčiųjų, kurie lanko kaimo-jeje tuokiasi, i krikštija va-l-ėsama ir netikinčiai ir dėj-tūra nenukendanti.

Kokios visų "atklirčių" Ra-dijio valandėles aiškiai ro-mos, bet nesugebama rasti kamų argumentų — juoms sužadinas Lietu-ventojų dėmesys.

K. Borutos 60 m. v. v. paimėjo estų literatūrinę vaistrastis "Sirp ja vasa" spausdintas eilėrašio "Pe-tro stebuklas" vertimas. Š-tūros žurnalas "Lominis" nr. paskelbė du K. Boruto-raščius. Juos į estų kal-bą tė M. Lodis.

Sportininko kūdinti Pasijmėjusio futbolistė- na laukė pirmojo kūdinti- vieną kartą grįžusiam iš- to aikštės vyrui prisipa- norinti, kad jį kūdinka- muzikalus, ir dėjo jį- dažnai dainuojanti. — Klausyk, Marele, — siai pasakė jos vyras, kai- delseš, — ar negalėtum- nuo karto futbolą paspa-

BALYS PUPALAIIGIS

TALPŪNAI

Katrė balsas būvo moteriškas — soprana — sakydavo "kap po bizo libauskėlos". Bizu vadino greitąjį traukinį, kuris eidavai virbalio ir atgal į Petrapilį (?). Libauskėla — keleivinis traukinys, eidavo iki Liepojos ir atgal, nežinoma iki kuriai vietai. Šis traukinio garvežio švilpuskas buvo "plonas". Martynų Urša buvo stora moteriškė, balsas "storas", skardus ir garškus, "kap tavaro pojezdė (prekinio traukinio), katras tep grieždamas rekiā". Kalbėjo, kad jos geros moteriškės, bet apsaugok Dieve pakliūti joms ant liežuvis — taip išplaks, išspraus, išvans, kad iš tavęs nieko neliks. Dažniausiai jos "teisdavė" moteris. Moterys jų bijojo, nusileisdavo joms, pataikaudavo, nutylėdavo. Užkabindavo jos ir vyrus, bet su jais joms nesiskėdavo: vyrai su ironija priimdavo jų primetamus kaltinimus, "pagirdavo" už dėnėsį, pasiulydavo ir afeityje neužmiršti, patarimus duodavo. Stebėtojai sakydavo: "Kapojai kap kirvis su akmenu". Tačiau su jų kaltinimais visi buvo apsirpatę, ne-pyko, nors kartais ir labai nervus gadindavo, nutylėdavo, sakydami "Nugi senos bobos, jau jų nei Dievas nei velnias nepataisys. Kad liežuviu mala, tegul mala, ale daugiau bloga nedara."

Ir kaip žmonės galėjo ant jų pykti? Susirdavo kas ar kuri kita nelaimė istik-

davo, jos nueidavo, paguosdavo, vargin- gėmis sušelpdavo — tik joms liežuviai niežėdavo. O ką, pagaliau, jos turėjo da- ryti? Suseno, dirbti mažai ką pajėgdavo, tad ieškojo lengvesnio užsiėmimo: ką nors pamokinti, patarti, kas neklauso — pa- burti, pakrityti, kumutes aplankyti, naujienomis pasidalinti; pagirų negirdė- davo — reikėjo pačioms pasigirti. Knygų, laikraščių nebuvo, o jei ir būtų buvę — skaityti nemokėjo.

Vasarą ir jos turėdavo darbą. Visi pa- jėgus dirbti laukuose dirbo. Tuščius na- mus dirbti buvo nesaugu. Kas turėjo seną motiną džiaugėsi. Namus prižiūrėti, joms ne sunku buvo, bet priėdai vaikus palik- davo, ko jos nemėgdavo. Ir dar: norėjo ar ne, reikėjo kiaučlems žolės pririnkti, ją sukapti arba supiaustyti, su miltais ar kapotom bulvėm sumaisyti — paruošti ēdalą. Nenoromis šiā pareigą užsikrauda- vo: pykdavo, niurnėdavo, bet, matydamos savo vaikus darbas perkrautus, atikldavo šias pareigas ir dar vakariene išvirdavo. Senas tėvas tyliai pareigas priimdavo. Sugebėjo ir vaikus prižiūrėti, ir kiaučlems ēdalą paruošti, tik vakarienės nevirtdavo. Paprastai jis dirbdavo vyriškā darbā: darė grėblius, pataisydavo ir išplakdavo dal- ges, darydavo ar taisydavo akėcijas, malkų prikpodavo — ir laukuose pagelbėdavo. Kol pajėgdavo judėti, senio neprisvis il- giau pamiegoti — jis visada užsiėmimą rasdavo.

Laukų darbas kaimu tona duodavo Kaziokas, mūšy kaimynas. Visi jį sekdavo.

Jeį pavasarį Kaziokas išejo rudenį suar- tos rugienos akėti — visiems laikas to darbo imtis; suskambėjo Kazioko plaka- ma dalgė — atėjo šienapūtės metas ir t.t. Tai buvo kaimo laikrodis, gal būt ir baro- metras.

bet varant į Trakus vagį ma- čiau. Vieną vagį keturi vyrai varė. Ką tas žmogus buvo pavogęs nesužinojau. Negai- na, kad vagies rankos užpakalyje buvo su- rištos, bet dar ir apie jo kūną virvėmis apvyniotas. Priešakyje ėjo du vyrai ir du užpakalyje už virvių galų laikydami. Kal- bėjo, kad vagis ir sumuštas buvo. Žmonės, kurie vagį pagavo, policijai nepasitikėjo, todėl patys varė Trakus sendiai (teisėjai) atiduoti. Kaikurie vyrai juokėsi iš jų ži- onių, kad patys vagies nebaudžia. Talpū- niečiai kažkada ir kažkokį arklivagį baudiė: pagavę priėjo prie lentinės tvoros pečiai ir lentas, užpakalyje atsistoję du vyrai per lentas mušė kėlimais (tvoklė- mis). Gerai atplakė nugarą paleido. Ark- liavagis kelias dienas plaučiais paspiaudęs numirė. Kalbėjo, kad ir kituose kaimuose taip nepataisomus vagilius baudavo.

Arkliavagai būdavę iš žasių valsc. Ru- sonių kaimo, ir dar kažkurių, rusai ir ėi- gonai. Iš jų vogtus arklius pirkdavę žydai ir už gronyčios (užsienyje) parduodavę. Dėl to, jei arklius nakčiai palikdavo arti kaimo pievose, visada geležiniais panciais supanciodavo.

Ūkininkai arklius nakčiai pievose pa- likdavę tik kai blogas oras būdavo: lydavo, labai šlapia žemė, labai šaltas oras arba labai vėlai grįžus iš laukų ir kitą dieną numatydavo labai anksti pradėti darbą. Šiaip jodavo naktigana. Talpūniečiai jo- davo toliau nuo kaimo: į Bendras, Ėgo- niškes, Pelanes, Duobę, Pakrantę, maž- daug už 1-1,5 kilometro. Kartais ir aš

išku, rašomi ir išskaipti. Tokia yra tyturys. Reikia lietuvių mokslininkų uvoje rašomi nauja į Maskvą priklausaujančių (E.).

Reikėjo pasirašyti jos organe — o 21, nr. 16). Štai ir iš toli! Per prieš per valandą vyko išliuotą vyškū. Iki pavergtiesios trapien pasirašė Miskinis. Mat, laisvojo pasaulio balsą sverias, uk jis — būvęs ko kalyns. Prie turėtų sudėti "Tiesos" skilčių: "Besiklausantis užklysti ant ir pasigirsta jūia "Amerikos labi Vatikaną. Toliau Miskinis itas per jį mės mėgima kiškijiversdami visus".

sakosi išklaupio žio ir pasipiktinietuvybės ir tikistai, norodumitų sričių pasirašvada, kad esu, idavusi nuo "latq". Tačiau, perkinys pasisako v. Petro ir Povoniuje ir teta. Lietuvoje rama, kurie lanko baiss, krikščija ir etiikinčių ir deikencianti.

isy "atkirčių" išlandėles aiškia nesugebama resgumentų — gadinamas Lieturėmsys.

orutos 60 m. esenti literatūrai "Sirp ja vasar is eilėrašio "Pilas" vertimas. Valas "Lomings" iše du K. Borovios j esty kalbūtis.

tininko kiškijėsio futbolistų pirmojo kiškiję grįžusiam is vyrų prisiję ad jų kiškijas, ir dėlto jū inuiojanti.

syk, Marele, — e jos vyras, — ar negaletum o futbolų paspa

oti. Susikurdaviet kiek nuo rre, imtyčių eše rom, kartais m

naža juoko. Ma stambus ir šie, uernu, o Marti placių pėčių, kelio dirbti pas. Nors Slasty lavo pašiepti snius. Naktigūn Zigmuką. Šis kabiniesi, ko odel, raide L. (u) tu prie kity u pasidėti, ašie paėms tempais, tai kelnes u, kepturam p

e Zigmukas ab is juokavo ir pasasys norėjo ži is atkiso nau suspaudė. Slay pašaisk raktko tu kabinieasi. "Palaikėkia Stasy, o l nesikabinis, o paraudontu teidžiai, vis k

laugian)

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

Upytės Draugiško Klubo susirinkimas įvyks penktadienį, vasario 5 d. 8:00 val. vak. Vengėlausko salėje, 4500 So. Talman Ave. Visi nariai ir narys kviečiami dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo įvyks draugiškas pobūvis. Mary Uebelis, nut. rašt.

Krakiškių Draugiško Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks 1965 metų vasario mėn. 7 d. 2 val. po pietų Club Maplewood svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave. Visi nariai kviečiami dalyvauti ir užsimokėti nario mokesčių. Jon. Dalbokas, sekret.

Chicago's Lietuvių "Kestuočio" pašalpos klubo mėnesinis narių susirinkimas įvyks sekmadienį, vasario mėn. 7 dieną 1 val. popietį Hollywood svetainėje, 2417 W. 43-čia gatvė. Narių mokesčiai bus priimami nuo 10 val. ryto. Valdyba

Jonikiškių Labdarybės ir Kultūros Klubas rengia smagu šokių vakarą su programa sekmadienį, vasario 7 d. Vengėlausko salėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžią 4 val. vak. Programą atliks Lietuvių Ex-Mainierų choras. Sokiams gros G. Joniko orkestras. Bus gražių dovanų, veiks virtuvė ir turtingas baras. Tad kviečiame visus narius, narys ir svečius atsilankyti ir linksmai laiką praleisti su jonikiškiais. Komisija ir Valdyba

◆ Tauragės Klubas kviečia visus į š. m. vasario 6 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. rengiamą linksma vakarą, bus įvairi programa, gros A. Ramonio orkestras. Pradžią 7 val. vak. Įėjimas \$1,00. (Sk).

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Virginita 7-0036 arba 776-4269

4157 ARCHER AVENUE

OFISO VALANDOS:
Nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro, Šeštadienis nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutarimą.

6-1595

DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET

Valandos: 1-3 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienis 1-4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

6-1414, rez. RE 7-6867

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET

OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val. Treč. ir seštad. uždaryta.

OFISO TEL.: PORTSMOUTH 7-6000
Rezid. tel.: GARDEN 3-7278

6-1595

DR. ALDONA A. JUSKA
ARVIU LIUVU SPENCALDIE IR PRIŪPAIKU AKINIUS

Valandos: 9-12, 1-9 pagal susitarimą, penktadienį ir šeštadienį.

2422 W. MARQUETTE ROAD

DR. A. KAVALIUNAS
VIDAUS IR KRAUJŲ LIGOS

2300 W. 51st STREET

OFISAS: PProspect 6-1795
Rezid.: Kriąglie 3-0281

Priėmimo valandos: Pirmad., Antrad., Trečiad. ir ketvad. 2-4 val. p. p. ir 6-9 val. vak.
Kitu laiku pagal susitarimą.

OFISO TEL.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PK 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET

Priėmimo val.: nuo 9-11 val. ryto ir nuo 4-8 val. po pietų. Seštad. nuo 9:00-2:00 p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Phone: NEvada 8-7048

DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322

4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO, ILL. 60624

Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakaras: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

OFISO TEL.: Cliffsidė 4-2896
Res. tel.: WAlbrook 5-3099

DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialistai

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 SO. ASHLAND

Savaitės dienomis priėmimo valandos 2-4 ir 6-8 val. vak. Seštadieniais 2-5 val. vak. Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Lagonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS

OFISAS: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577

OFISO VAL.: pirmad., antrad., trečiad. ir pent. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET

OFISO TEL.: HE 4-2123
Rezid. tel.: GIBSON 8-6195

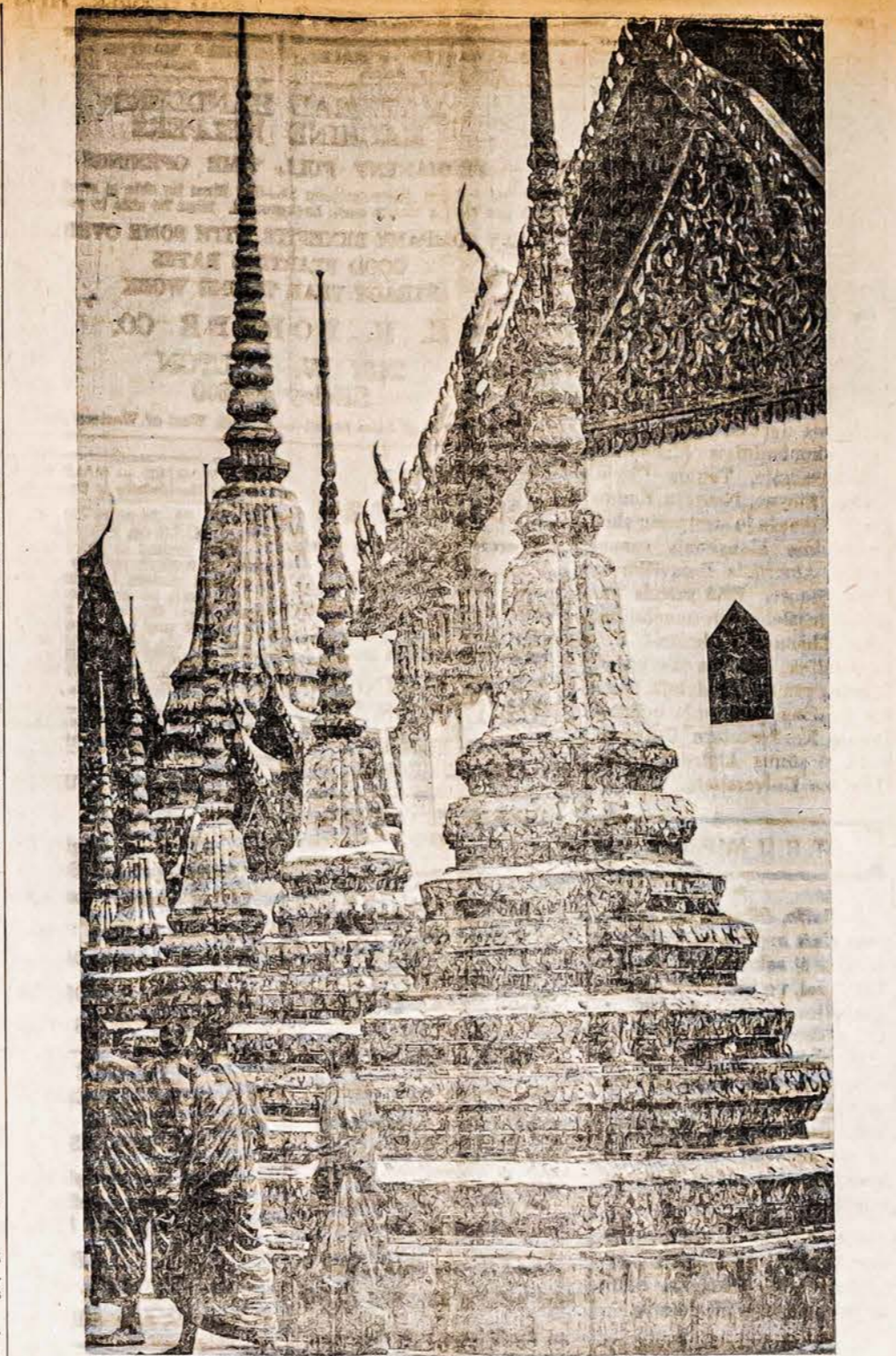
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 Jei neatliepia, tai telef. GI 8-6195 arba GI 8-6198

Tel. Ofiso: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 WEST 35 STREET
(Kampas Halsted ir 35-os gatvių)

Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

Milžiniškos Bangkoko maldyklos, išpuoštos auksu iš lauko ir iš vidaus. Vienuoliai budistai maldyklas dieną ir naktį saugo, kad piktą žmogų brangenybų neišvogtų ar namų nesugadintų. Patieso maldyklose vienuoliai ilgiausias valandas sėdi ir galvoja.

Rašo VLADAS RASČIAUSKAS

AUKSINIŲ MALDYKLŲ KRASTAS

Manau, kad nesuklysiu, jei pasakysiu, kad Bangkokas yra budistų maldyklų miestas. Yra keletas valdžios pastatai, yra kelios mokyklos ir ligoninės, bet maldyklų yra daugiausia.

Man teko būti įvairaus tikėjimo maldose namuose. Tuose namuose mačiau daug auksko. Bet niekur nemačiau tiek auksko, kiek jo teko matyti Bangkoko budistų maldyklose.

Maldyklos, rodos, turėtų būti susikaupimo, atgailos ir ramumo vietas. Maldyklos rūpinasi tokiais žmogaus problemomis, kurių nei auksu, nei sidabru nepirkis, kurių atstovų jokiomis pinigais negalima išsigydyti. Turėjome progos užteikti keletas maldyklas. Buvome Čakros maldykloje, Paisylio maldykloje ir matėme Amarindos Vinčios šventovę. Čakros salėje matėme buvusio karaliaus rengimosi kambarį. Tokio dalyko nei ištaigingieji Versalio meisteriai negalėjo išgalvoti. Aukštinis veidrodis, aukštinis stalas, aukštiniai indai kvepalams laikyti, aukštinės šukų rankenos, aukštiniai siūlais austas kilimas, aukštinis kiltas pasipuošimui įrengtas palkilimas, aukštinės sienos.

Paklausiau gido, ar čia besipuošęs karalius buvo aukštinis. — Ne, karalius buvo žmogus, — man atsakė.

— Ar čia besipuošusio karaliaus elgsena buvo aukštinė? — vėl paklausiau.

Gidas man nieko neatsakė, bet tiktai pakraipė galvą, tarytum apgalvestaudamas, kad ji tokia nebuvo.

Ajudijos maldyklų plotas yra tiesiog pasakiškas. Pačios maldyklos labai panašios į arabų pasakų pilis, o kai įžengi į tuos pilis, tu jau tave apgaubia savotiška tu rūmų savybė. Reikia pasakyti, kad tarytum architekta. Jau prieš kelis šimtus metų jie sugebėjo pastatyti ramiam galvo-

Naujienas jau senokai pažįstu, berods, nuo 1914 metų birželio. Aš į Ameriką kojų įkėliau 1914 metų birželio 24 dieną. Apie tą laiką ir Naujienos pradėjo eiti dienraščiu. Nuo to laiko ir tebeskaitau šį dienraštį, kuris politikos reikalais duoda geriausias informacijas.

Siuo laiškučiu atnaujimu dienraštį atinanantiems metams, ir dar pridėdu \$10 Naujienų Mašinų Fondui, kad senas mašinos pataisytumėte ir naujas įsigytumėte. Naujienų Redakcijai ir Administracijai linkiu ko geriausio pasisekimo."

Antanas Sventickas

LOVEIKIS Telegrama i Vicas Pasaulio Dallas

KVIETKININKAS

Gėles Vestuvams, Bankietams ir Pagrabams

3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUZAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GĖLES VISOMIS PROGOMS

2443 WEST 63rd STREET

Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)

Linksmento arba liūdesio valandoje gražiausios gėles ir vainikas, antkapų papuošimai ir sezoninės kapams gėles.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

John F. Eudeikis

Laidotuvių Direktorius

SENIUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st STREET
Tel.: GRevohil 6-2345-6

1410 So. 50th AVE., CICERO
Tel.: TOwnhall 3-2108-9

TRYŠ MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktoriai

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYŠ MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

NARIAI

Chicago's Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA IR NAKTĮ

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS ŠVENTICKAS
SULAUKĖ 75 METŲ

Antanas Šventickas, anksčiau Detroito, o paskutiniu metu Clausen, Mich., gyventojas, šių metų sausio mėnesį minėjo savo 75 metų amžiaus sukaktį. Amerikon jis atvažiavo 1914 metų birželio 21 dieną.

Tuo metu savaitinės Naujienos tapo dienraščiu. Beveik nuo pirmos dienos Amerikoje Šventickas jas pradėjo pirkti, o vėliau jas užsisakė. Ilgus metus dienraštinis lanko jo namus ir teikia informacijas apie pasaulio įvykius ir Lietuvos reikalus.

Sveikiname Antaną Šventicką, sulaukusį 75 metų amžiaus, ir linkime jam stiprios sveikatos ir pasisekimo. Šia proga Šventickas atsiuntė Naujienoms tokį laišką:

"Gavan Jūsų laiškutį, kuriame patariate atsinaujinti Naujienas. Aš ir nemanau Naujienų apleisti. Aš jau esu 75 metų amžiaus. Be to, jau mėnesis prabėgo ir 76-tų metų. Kol gyvas būsiu, tai aš su Naujienomis nesirengiu skirtis.

PETRAS BIELIUNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: CoMmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1188-1139

naujas Illinois Lietuvių Prekybos Rūmų pirmininkas

Lietuvių Prekybos Rūmų Direktorių Taryba savo metiniame susirinkime sausio 29 d. naujuoju rūmų pirmininku 1965 metams išsirinko ekonomistą Adolfą Baliūną.

A. Baliūnas yra senas Prekybos Rūmų veikėjas, nuo 1950 metų Direktorių Tarybos narys, buvęs ilgametis rūmų sekretorius, pastaruosius kelius metus buvęs rūmų vicepirmininkas.

Naujas Prekybos Rūmų pirmininkas gimęs ir mokslus ėjęs Lietuvoje. 1934 metais baigęs Vytauto Didžiojo Universi-

teto Teisių ir ekonomijos mokslų fakultetą, kelerius metus dirbo vienintelėje Kaune universalinėje krautuvėje (Department Store), Ekonominėje Karių Bendrovėje, eidamas prekybos vedėjo pareigas. Karo tarnybą atliko Ginklavimo Valdyboje, eidamas ginklų pirkimo karininko pareigas. Lietuvai atgavus Vilnių, A. B. buvo paskirtas Vilniaus miesto sekretoriumi. Dirbant Vilniaus miesto savivaldybėje, jam teko taip pat eiti Vyriausio miesto inspektoriaus ir Lombardo direktoriaus pareigas. 1940 metais pakviestas į Vilniaus Universiteto Ekonomikos mokslų fakultetą, dėstė Imonininkės ekonomikos ir Imonių organizacijos kursus. 1944 metais pasitraukęs į Vakarų, jis gyveno Prancūzų zonoje, Austrijoje, kur buvo Prancūzų karinės gubernatūros generalinis sekretorius pabėgėlių reikalams. 1947 metais atvykęs į Ameriką, kelerius metus dirbo Antano ir Marijos Rudzių metalo apdirbimo įmonėje — Rockwell Engineering Co., atskaitomybės srityje. Nuo 1950 metų A. Baliūnas dirba Midland Savings and Loan Association, būdamas tos bendrovės direktorius ir viceprezidentas.

Adolfas Baliūnas nuo jaunų dienų aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje. Studentavimo metais buvo Studentų Teisinių ir ekonomistų draugijos pirmininkas, Lietuvos Studentų Atstovybės užsienio komisijos pirmininkas. Susiorganizavus Lietuvių Prekybininkų, Pramonininkų ir Amatinių (Verslininkų) sąjungai, buvo jos generalinis sekretorius ir laikraščio "Verslas" redaktinės komisijos narys. Tretyje buvo Balfio ir Lietuvos Raudonojo Kryžiaus įgaliotinis Vorarlberge, Austrijoje. Atvykęs į JAV, įsijungė į Chicago lietuvių ekonomines organizacijas, k.t. Lithuanian

Chamber of Commerce of Illinois, Lietuvių Apdraustųjų Tautų Bendrovių Lyga, kurioje yra valdybos nariu spaudos reikalams. Būdamas Amerikos Lietuvių Ekonominio centro sekretoriumi, padėjo suorganizuoti dvi (5-tą ir 6-tą) Amerikos lietuvių ekonomines konferencijas, į kurias buvo suvažiavę lietuvių biznierių iš visos Amerikos. A. Baliūnas buvo vienas iš Lituanistikos Instituto steigėjų ir dabartinis L.I. Izdo Tarybos pirmininkas.

A. Baliūnai nesvetimas ir spaudos darbas. Lietuvoje rašęs ekonominiais klausimais Ekonomikoje, Tautos Okyje, Mūsų Žinyne, Naujoje Romuvoje. Nemaža jo straipsnių ekonominiiais klausimais spausdinta Amerikos lietuviškuose laikraščiuose. 1952 metais parašė ir išleido informacinį leidinį Chicago Vadovas.

Adolfas Baliūnas yra vedęs. Žmona yra akių gydytoja. Dukė Gražina studijuoja odontologiją Northwestern Universitete, o sūnus Algirdas lanko Loyolos Universitetą. C. D.

TRUMPAI

— *Balfo, Čikagos apskrities, visuotinis metinis susirinkimas įvyksta šį sekmadienį, vasario 7 d. 3 val. po pietų, Šv. Antano parapijos salėje, 1500 So. 49 Ct., Cicero, Ill. Bus apyskaitiniai pranešimai (taip pat ir apie paskutinių aukų rinkimo vaju), valdybos ir revizijos komisijos rinkimai. Kviečiami skyrių atstovai, nariai ir visi, kam tik rūpi mūsų tautiečių šelpimas.*

— *Gabus statybininkas Aleksas Lapkus, gyvenantis Marquette Parke, Čikagoje, Balfio šalpai paaukojo 50 dolerių.*

— *Dr. Justinas Dėdinas, gyvenantis Riversidėj, Ill., atjausdamas varge esančius tautiečius, Balfio šalpos darbams paaukojo 20 dolerių.*

— *Sausio 29 d. Brighton Parko Lietuvių Bendruomenės susirinkime išrinkta valdyba jau pasidalino pareigomis: Pirmininkas — K. Avižienis, vicepirm. — L. Kairys, sekretorius — J. Spurgis, išdinininkas — J. Zvinakis, ir spaudos, informacijos reikalams — J. Zadeikis.*

— *Vasario 16 d. minėjime, kuris įvyks vasario 14 d. 2 val. po pietų Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje, meninėje dalyje, bei Dainavos ansamblio, dalyvaus ir mūsų iškilioji solistė D. Stankaitytė. Jai akompanuos prof. V. Jakubėnas.*

— *Albert ir Eleonor Stacey, Petro Atkočiūno žentas ir duklė, sausio 22 dieną minėjo savo 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Sausio 22 d. Šarkos restorane susirinko daugiau 20 žmonių, skaniai pavalgė ir sukaštavo pininkams palinkėjo sveikatos ir laimės. Pagerbėme dalyvavo ir 20 metų amžiaus sūnus Albertas, kuris eina į kolegiją ir studijuoja biznio reikalus. Albert ir Eleonor Stacey turi dažų krautuvę 5641 W. 63rd street.*

— *E. Blandytė, skaitys įdomios kūrybos Dainos Meno ir Muzikos Konkerte, kuriame taip pat dalyvaus pianistė Aldona Kepalaitė ir jaunoji solistė iš New Yorko Irena Stankūnaitė - koloratūrinis sopranas. Koncertas įvyks vasario 7 d. 3 val. p. p. Jaunimo Centre. Bilietai bus gaunami prieš kasos.*

LEO'S SINCLAIR SERVICE
Leonas Franckus, Sav. Stabdžiai, sankabos, transmisijos — (Standartinės ir Automatinės) ir motorų remontas. — Towing. 5759 So. WESTERN AVE. Tel. PR 8-9533

NAUJA SVETAINĖ MARQUETTE PARKE
2515 W. 69 Street
Nebrangiai išnuomojam vališems, pokylių, susirinkimams ir parengimams. Su maistu ar be maisto. Rytais skambinti nuo 9 iki 12 val., o vakarais nuo 8 iki 10 val. vak. Hemlock 6-4480

SIUNTINIAI | LIETUVA
ir kitus kraštus.
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer, Chicago 32, Ill. Tel. YA 7-5980

S-T-R-E-T-C-H YOUR DOLLARS
Call: Frank Zopolis 3208 1/2 W. 95th St. GR 6-4339 GA 4-8654

SIUNTINIAI | LIETUVA — TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
2439 ir 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
DIDELIS IŠPARDAVIMAS medžiagų ir kitų prekių nepaprastai pigi gantomis kainomis. Angl. kostiumams medžiagos, kurių kaina buvo \$18.00 dabar tik \$14.00. 100% vilnonės kostiumams medžiagos buvo \$14.00, dabar \$10.50. Medžiagos 5 kostiumams tik \$22.50.
NAUJIENA: Suknelėms medžiagos — nylonas kartu su pamušalu. Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

SIUNTINIAI | LIETUVA — TAIP PAT MAISTO PRODUKTAI
Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota U. S. Department of Justice
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
3212 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tel. CA 5-1864
2439 ir 2608 W. 69 St., Chicago 29, Ill. — Tel. WA 5-2737
DIDELIS IŠPARDAVIMAS medžiagų ir kitų prekių nepaprastai pigi gantomis kainomis. Angl. kostiumams medžiagos, kurių kaina buvo \$18.00 dabar tik \$14.00. 100% vilnonės kostiumams medžiagos buvo \$14.00, dabar \$10.50. Medžiagos 5 kostiumams tik \$22.50.
NAUJIENA: Suknelėms medžiagos — nylonas kartu su pamušalu. Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

RETA PROGA
Yra biznis, į kurį nereikia įdėti pinigų.
Dėl smulkesnių informacijų prašom skambinti tel. 471-1424

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MATERIAL HANDLERS MACHINE HELPERS
PERMANENT FULL TIME OPENINGS
On 1st, 2nd and 3rd shifts for men 24-50. Must be able to read and write English and have a steady work background. Must be able to pass physical.
MANY COMPANY BENEFITS WITH SOME OVERTIME
GOOD STARTING RATES
STEADY YEAR ROUND WORK
H. K. PORTER CO.
2437 W. FULTON
Seeley 3-3200
1 block north of Lake Street — 1 block West of Western Ave.

Industrial ENGINEERS
With strong background in metal STAMPING, WELDING ASSEMBLY. Experience in TIME STUDY and METHODS improvement necessary. Salary open.
Pleasant LIVING & WORKING area. Kindly apply Plant MGR.

WASTE KING UNIVERSAL
PEACHTREE CITY SENOIA, GEORGIA

IMMEDIATE OPENING FOR JUNIOR MECHANICAL DRAFTSMAN AND FOR PRESS DRAKE TOOLING DRAFTSMAN ON JOB TRAINING
Will develop skills required for this specialized work. Applicants should be between 22 and 35 years of age, preferably married. A good knowledge of trigonometry. Sheet metal drafting desirable but not required. Please apply
PERSONNEL OFFICE

DREIS & KRUMP
7400 SOUTH LOOMIS BLVD.
An Equal Opportunity Employer.

OPTICAL POLISHERS
Aggressive North side precision optics manufacturer needs lens polishers. Applicants should have experience in polishing of high precision optical elements such as lenses, prisms, mirrors, etc., and other finishing operations.
Liberal starting salary and benefits.
Contact Mr. BOTTEN, at: RO 3-6700

VARO OPTICAL, INC.
An equal opportunity employer.

MACHINIST
Major corporation in Summit area has opening for 2nd shift Maintenance Mechanic specializing in repairing of packaging equipment.
Call GLOBE 8-2000, Ext. 217

MACHINISTS
Capable of setting up own jobs. Top rates, overtime, all benefits, 2 min. from Kennedy-Expy. 1/2 mile south on River-rd. 1 block west on Balmoral. Midland Engrs. and Machine Co., 9630 W. ALLEN — ROSEMONT, ILL. Tel. 678-4114

REKALINGAS DUONOS ISVEŽIOTOJAS
Tel. LA 3-1510

IMMEDIATE OPENINGS MEAT PLANT WORK STEADY JOBS
Age 22 to 45
Must speak English.
FRIGID MEATS, INC.
3755 So. RACINE AVENUE
Apply to Mrs. PONCZAK

MECHANICS
Fleet auto carrier desires experienced gas and diesel trucks mechanic. Guaranteed 40 hr. week. Union shop. Uniforms furn. Tools required.
Do not call, apply in person.
DEALERS TRANSIT, INC.
13101 So. TORRENCE. — MI 6-1505

◆ Dr. Vl. Šimaitis jau 11 metų padeda lietuviams apskaičiuoti Income Taxus. 2737 W. 43 St. Tel.: CL 4-2390. Val.: 10-1 ir 3-8 v. vak. (Sk)

◆ JUOZAS BACEVIČIUS pildo įvairius INCOME TAX'Ų blankas, nereikalinga laukti, palikite žinias, blankos prisunčia. mos. Įstaiga veikia kasdien 9-9 val. vak. BELL REALTY, 6455 So. Kedzie — PR 8-2233.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkų

19-24 years old
MALE OR FEMALE
First, second or third shift.
Work on modern bindery machinery in a clean modern building. Steady work, no experience.
Please, show this ad to anyone you think may be interested.
Ask for Mr. JOE GUARASCIO
VOLKERT BINDERY
130 So. MORGAN STREET
CHICAGO, ILL.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkų

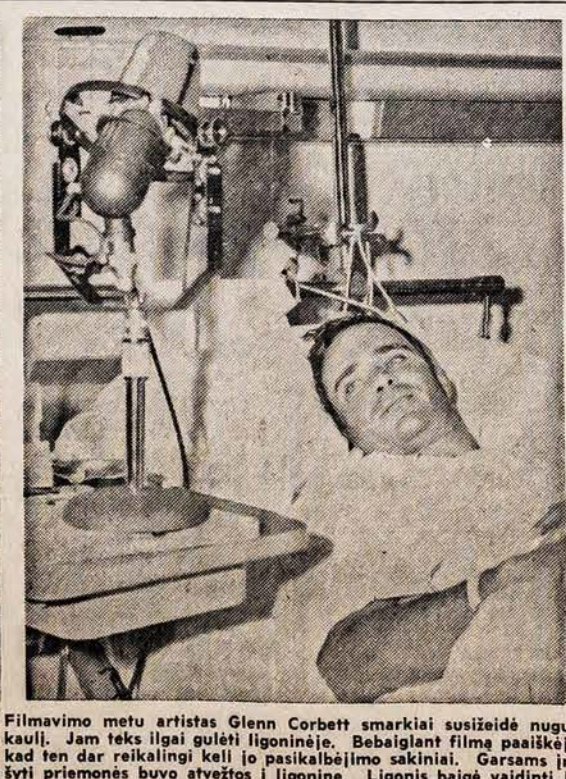
Registered Nurses Wanted
P.M.'s or Nights
\$500.00 per mo. Salary
Living Quarters Available
Excellent Personnel Policies
Apply Personnel Office
Augustana Hospital
411 W. DICKENS AVE.

MULTIPLE COIL WINDERS WIRERS SOLDERERS
Light and airy plant.
Insurance benefits.
Interviews 9-3 P.M.
RAY PAR ELECTRONICS, INC.
7810 W. ADDISON ST.

NURSES — REGISTERED - LPN
Full time or part time; day, evening, or night shift. Well established North Side Hospital offers excellent opportunities for professional growth, plus many attractive fringe benefits. Our starting pay is competitive; periodic reviews assure our nurses of fair compensation.
If interested apply Personnel Dept. ILLINOIS
MASONIC HOSPITAL
836 W. WELLINGTON.
Tel. 525-2300

EXPERIENCED 3RD COOK
FULL TIME.
For early shift.
Apply in person after 3 P.M.,
Dietary Department.
See Suzanne Orson.
Northwest Hospital
5645 W. ADDISON STREET

REMKITE TUOS BIZNIERIUS KURIE GARSINASI "NAUJENOSE"

Filmavimo metu artistas Glenn Corbett smarkiai susižeidė nugar-kaulį. Jam teks ilgai gulėti ligoninėje. Beabalgant filmą paaiškėjo, kad ten dar reikalingi keli jo pasikalbėjimo sakiniai. Garsams įrašyti priemonės buvo atvežtos į ligoninę. Ligonis baigė vaidinti lo-voje, bet filmas žiūrovams niekado nepasiebė.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams
ir žemais nuosimūtais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-70

LUXUS 6 KAMB. MŪRO REZIDEN-CIJA, 60 pėdų lotas (du atskiri lotai) "air cond.", karpetai, 2 vonios, mod. virtuvė su "garbage disposal", gražūs sausas beismontas iškeltais vamzdziais, "incinerator", 3 auto mūro garažas, \$35,000 arba rimtas pasiūlymas. Tuoj galite užimti, į vakarus ties Mar-quette Parku.
PALIKIMAS — GERAS 7 APART. MŪRAS, virš \$8,000 nuomos, sausas rūšys, central. šildymas, mūro garažas, kaina? — susitarsime.
BEVEIK NAUJAS, modernus ir pi-gus 5 1/2 kamb. mūras, platus lotas, prie Marquette Parko.

7 KAMB. LUXUS rezidencija (tu, 4 mieg., apie 38 pėdų lotas California), teiraukitės būtinai! tyti.
KAINA PRIE ŠIRDIES, naujas 3 tuos mūras prie Marquette Parko aliuminum langai, "radiant" šil-tas įrengtas beismontas mūro garažas. Startinkit patirti.
AR GALITE PATYS MAITY apartmentų mūrą, butai po 1 kamabrai šviešius. Žmoniška \$39,800.
1 1/2 AUKŠTO MEDINIS 4 kamb., naujas gazo šild., sausas naujas garažas. Marq. Parke, Ill.

K. VALDIS REAL ESTATE
2458 W. 69th St. — Tel.: RE 7-7200 — RE 7-8

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
PAJAMŲ MOKESCŲ BLANKŲ IŠPILDYMAS — INCOME TAX SERV.
BUTŲ NUOMAVIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISAIŠ DRAUDIMO REIKI.

BELL — REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2

CICERO — \$12,500
SVARUS, dailus 4 kambarių namu-kas. Moderni vonia ir virtuvė. Ga-zo šiluma.
\$1,000 ĮMOKETI
6 KAMBARIŲ BUTAS savininkui ir

ŠATAS REALTY
1936 WEST 15th STREET
Office: OL 6-2233

CICERO — \$12,500
3 butai išnuomavimui. 4 atskiri duos sistemai.
CICERO
2 BUTŲ MEDINIS 5 ir 6 kambarių pilnas rūšys: baras, virtuvė ir kt. Pilna kaina \$17,000.

CICERO 50, ILLINOIS
Residence OL 2-48

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNŪ PASIRINKIMAS
• APDRAUDA • NOTARIJATAS •

LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street — WALbrook 5-8

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PProspect 8-5454

KALIFORNIJOJE parduodamas 6 me-tų 16 apartamentų namas, duodaš \$20,640 metinių pajamų arba maimo-mas į Chicagoje esančia nuosavybė. Galima pirkti imokėjus 25% kainos. Telefonas OV 3-8086
P. AURELLA
3735 KANSAS AVE.
Riverside, Calif.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS nedidelis furniuo-tas butas Marquette Parke, tinkamas vienam ar nedideliui šeimai. Skambinti GR 6-6347

AUKAITE NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDU

HEATING CONTRACTORS
rengiu naujus ir perstatomus su rūšių namo apšildymo peš-tais air-conditioning į naujus ir esan-tus stogų rinas (gutters). Darbu kamams greit, sąžiningai ir garantu-otai. Apskaičiavimai nemokamai.
Turite šildymu dirbti miškai užimtesčiuose.
Domas Zukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago
Tel.: VI 7-3447
HEATING CONTRACTORS

Istatome šiltu oru pučiamus vandens boilerius ir oro vėsius. Vieninteliai iš lietuvių turiame leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago
Ofiso tel. 277-1443
JUOZAS SEMAITIS — OL 4-2390
VICTOR SKADE — ST 6-6666

A. ABALL ROOFT
Iškurtą prieš 50 metų
VISOKIUS STOGUS, rinas ir kamuosius vamzdžius sutaisomus naujus įdedame.
KAMINUS IŠVALOME ir me. Nudažome namus iš kiau-liekame "tuckpointing" darbus apdrausti, visas darbas garantuom.

Skambinkite
LA 1-6047 arba RO 2-4

Iškinavimas veltui, kreipkitės